

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI ÉVFOLYAM, 234. SZÁM

DEBRECEN, 1934 OKTÓBER 18., CSÜTÖRTÖK

ÁRA: 10. FILLÉR.

Bethlen irányt mutatott

Az a hatalmas, tömör igazságokat prezentáló beszéd, melyet gróf Bethlen István a Magyar Szemle Társaság hétfői összejövetelén mondott, úgy hat, mint a kiszikkadt földre a termékeny eső, úgy rögzítődik az emberek lelkébe, mint egy határozott iránymutató a sötétbebotorkálók, az új eszmék és formák khaoszában tévelygők számára. Bethlen István jelentősége a magyar életben éppen azért olyan roppant arányú és határozott, mert mint a hullámokból kiemelkedő gránitszikla, ellenáll a hullámverésnek, mint a világítótorony, utat és irányt mutat a háborgó tengeren járóknak. Így volt ez akkor is, mikor a kormányra került, mikor a forradalmak és ellenforradalom zürzavarából egy tisztultabb légkörbe vezette nemzetét és így van ez most is, mikor ugyan személyében nem áll a kormánykerék mellett, de szavának súlyával, történelmi szerepének kijáró helyzeti energiájával irányítólag lép fel a nemzeti közvélemény kialakításában.

Most a külföldi divat egyfelől a diktatúrák rendszerét, másfelől a nyakló nélküli demokráciát mutogatja a nemzet felé. A divat nagyon ragadós a politikában is. Bethlen Istvánnak nem kell egyik sem. Ő hi marad a magyar alkotmány ősi szelleméhez és beszéde is hűségnyilatkozat eme ősi szellem iránt. Reflektorszerűen világít rá, hogy a demokrácia tulzási éppen úgy, mint a diktatúra idegenek ettől a szellemtől és sírásai lehetnének a nemzetnek. A diktatúra — mondja Bethlen — nem lehet a történelem utolsó szava, mert jól tudjuk, hogy ott, ahol a diktatúra huzamosabb ideig fennáll, ott kivész a polgári öntudat, kivész az érdeklődés a közügyek iránt és megszűnik a nemzet összetartozandóságának érzete, ami súlyos pillanatokban olyan próbák elé állítja az illető nemzetet, amelyet ki nem bír. Ereveretű, nemes patinájú igazságok ezek. Eppen úgy, mint az a megállapítása, amit a demokrácia tulzáisáról mondott.

A demokrácia tulzási vezetettek mindenütt a diktatúrákhoz és ezt százszer is meggondolhatják nálunk azok, kik minden feltétel nélkül kívánják és minden bajt megoldó üdvösségnek hirdetik a vég nélküli demokráciát. Aki demokratikus szeletet vet könnyen, sőt az eddigi külföldi példákat figyelembe véve, egész biztosan diktatúrás vihart arat. A mi kis megsemmisített országunk viszont semmiesetre sem alkalmas kísérletekre, arra, hogy itt megpróbáljuk, hogy emez, vagy amaz politikai divat nálunk miként vágná be.

Bethlen István nem megy külföldi példák után. Ő azt az utat ajánlja, melyet ez a nemzet, ezer év óta jár. Köznapi talán a példabeszéd, hogy járt utat járattanért el ne hagyj, de nagyon is ráillik a mi éltünkre. A magyar történelmi fejlődés, a fokozott fejlődés biztos utját jelölte ki Bethlen István legutóbbi beszédében. Önkormányzatunk átalakítása csak ebben a szellemben történhetik meg úgy, hogy a nemzet javát szolgálja. Pár éves, vagy évtizedes múltja van csak a külföldi példának

Bukaresti hír 350 székely „lázasáról“

Gyimesbükk községben a székelyek állítólag elfogták és megverték az adóvégrehajtót s a román iskolaigazgatót -- Jogaikat követelik a székelyek

Bukarest, okt. 17. Az „Adaverul“ című lap hosszasan beszámol a csik-megyei Gyimesbükk községben történt állítólagos lázadásról. A cikk szerint mintegy

350 székely kapával, kaszával és bottal felfegyverkezve a község-házára vonult

és követelték az adóvégrehajtót és az állami iskola igazgatóját, Curdea eltávolítását.

Az adóvégrehajtót szökni próbált, de a lakosok elfogták és megverték.

Hasonló sorsban részesült az iskolaigazgató is. A csendőrök megpróbálták a vezetőket letartóztatni. Sortűzet adtak a levegőbe, a tömeg azon-

ban nem mutatkozott hajlandónak a vezetőket kiadni.

a csikszederai csendőrszárnyról 30 csendőr vonult a helyszínre

s rohammal sikerült visszaszorítani a székelyeket lakóházaikba. A lakosság izgatottságára való tekintettel tegnap éjjel elállottak a vezetők letartóztatásáról. Ma azonban a csendőrség újabb erősítést kapott és Kövespatak és Gyimesbükk községben

több mint 30 embert vett őrizetbe.

Hasonló megmozdulás történt Alsólok községben is, ahol azonban a tömeg nem volt felfegyverkezve, csupán emlékiratot nyújtottak át a ha-

tóságnak s kérték:

1. A trianoni szerződés respektálását, 2. felekezeti iskolák felállítását, 3. azt, hogy mindenik román állami iskolában legyen egy magyar nyelvű tanító is, 4. a mezőgazdasági adósságok fejében lefoglalt ingóságokat ne vigyék el, hanem hagyják a tulajdonosok őrzésében, 5. az országutakat a faüzemek s vállalatok javítsák s ne kényszerítsék közmunkára a népet, 6. engedjék meg, hogy a nép minden vasárnap a községházán gyűlést tartson, ahol községi és hatósági ügyeit és érdekeit beszéljék meg. Hasonló emlékiratot terjesztett be Szépvíz, Gyimesfelsőlök és Szentmihály község lakossága is. E pillanatban az izgalom megszűnt s a csendőrség folytatja a vizsgálatot.

A francia kormány óvatosságot ajánlott Jugoszláviának — cáfolják a demarshíreket

Az egyik bűntárs kijelentette, hogy tagja a horvát forradalmi szervezetnek. Hollandiában elfogtak egy jugoszláv diákot a királygyilkosságban való bűnrészesség miatt

London, október 17. Az Exchange Telegraph párisi levelezője úgy értesült, hogy Laval a párisi román követet a marsellei gyilkosságot követő diplomáciai lépésekről tanácskozott.

Ugy tudják, Laval hangoztatta, — hogy a lehető legnagyobb nyugalomra s óvatosságra van szükség, a francia külügyminiszter Sir John Simonnak tulajdonított álláspont-ra helyezkedett, mely szerint nem volna bölcs dolog a Népszövetség tanácsát összehívni a helyzet kivizsgálására.

A francia kormány a legmesszebbmenő óvatosságot ajánlja Jugoszláviának.

A legutóbbi napokban folytatott angol-francia és olasz tanácskozások követ-

kezében meg van a remény arra, hogy sikerül elkerülni a helyzet súlyosbodását.

Az Evening Standard úgy látja, hogy Párisban most türelmes a hangulat és

ha Páris feken tudja tartani szövetségeseit, akkor nem kell súlyosabb következményekről tartani. London, október 17. Simon külügyminiszter a minisztertanácson tájékoztatta a kormányt a marsellei merényleteket követő aggasztó napok halásáról.

Az óvatosságot és a tartózkodást, — amelyet az érintett kormányok a gyilkosságot követő kommentárok tekintetében tanúsítottak, nagyon biztató jelnek tekintik.

Páris, október 17. A Havas Iroda

belgrádi tudósítója a következőket jelentette: Illetékes jugoszláv körökben kijelentették, hogy a marsellei merénylettel kapcsolatban

a belgrádi kormány még semmilyen döntést nem hozott.

Illetékes helyen hangoztatják, hogy meg kell várni előbb a vizsgálat végét, amely megállapítja majd a közvetlen és közvetett felelősségeket.

A jelen pillanatban ninesen szó arról, hogy a Jugoszláv kormány akár Genfben, akár Budapesten diplomáciai lépéseket tenne.

IDEGES A PÁRISI TÖZSDE

Páris, okt. 17. A párisi tőzsdét igen kedvezőtlenül befolyásolták azok az ellenőrizhetetlen s már hivatalosan

ezzel szemben a magyar nemzet vésszel és viharral dacoló ezerszázados története sokkal jobb ajánlólévé a jövőre nézve. Bethlen a jövőbe néz, de nem szakad el az ezerszázados dicső múltól, sőt ezeken a szent hagyományokon építi fel a jövőt.

Bethlen István ismét történelmi

hívatásának tett eleget, mikor súlyos szavát felemelte olyan káros és veszélyes kialakulások ellen, melyek a nemzet jövőjét veszélyeztetik. Bethlen István ott áll a vártán, figyelmét nem kerüli el semmi figyelemet és óvja nemzetét. Irányt mutat és utat szab. Hogy a nemzet lelkéből beszélt, mutatja, hogy beszédá-

nek rendkívüli hatása volt a közvéleményre. Ez a hatás megnyugtatta minden hazája sorsáért aggódó magyart. A hatvan éves Bethlen teljes szellemi fegyverzetében áll a magyar nemzet történelmi fejlődésének vártáján és a nemzet hallgat szavára!

megcáfolt hírek, amelyek Schuschnigg meggyilkolásáról és súlyos ausztrali zavargásokról keltek szárnyra, valamint a Newyork Herald belgrádi levelezőjének a jugoszláv ultimátumra vonatkozó értesülése. A hivatalos cáfolatok, valamint a pénzügyminiszter bizokodó kijelentései alig voltak képesek a hangulatot kissé megjavítani.

FENNTARTÁSSAL KELL FOGADNI A BÜNTÁRSÁK VALOMASÁT, MONDJA A TEMPS IS

Páris, okt. 17. A Temps ismételen helyt ad a bünrészesség vádjával erőlesen szembeszálló magyar tiltakozásoknak. Budapesten úgy vélik, írja a lap, hogy Magyarországot semminemű, még közvetett vagy távoli felelősség sem terheli a marseillei tragédiáért.

A letartóztatott büntársak vallomását fenntartással kell fogadni, mert csupán jugoszláv tolmácsok értették meg és fordították le kijelentéseiket.

A letartóztatottaktól további kínzásokkal esikarták ki a vallomásokat. Az állítólagos magyar utlevelek pedig épp oly hamisak lehetnek, mint a cseh utlevelek.

AZ OLASZ SAJTÓ A HAMIS HIREK ELLEN

Róma, okt. 17. A lapok elítélik a célzatos híreszteléseket, amelyeket az európai politikai légkör megzavarására boesátanak utnak a különbözően kárhözlatják az amerikai forrásból eredő hamis híreket, amelyek szerint Jugoszlávia állítólag ultimátumot intézett Magyarországhoz.

Pospisl vallomása

Marseille, október 17. Pospisl kihallgatásán többek között ezeket mondta: — Teljességgel nem tudtam, mi a tennedém Párisban. Társaim szintén nem tudták, ha tudtuk volna, hogy a királyt kell megölni, nem hátráltunk volna meg és engedelmességtünk volna a szervezet parancsának. Amikor közölték velem, hogy gyilkosságban való bünrészességgel vádolják, Pospisl mindössze annyit válaszolt, hogy elfogadja azt az ügyvédet, akit a terrorista szervezettel kijelöl.

A vizsgálóbíró délután ismét kihallgatta Pospisl, akit Marseillebe szállítottak, Pospisl kijelentette, hogy legutóbb Münchenben lakott és tagja a Pavlovics vezetéke alatt álló horvát forradalmi szervezetnek, amelynek célja a független Horvátország megteremtése. Továbbiakban megismételte előző vallomását.

Egy teslett életű táncosnő áll a Jankapusztáról terjesztett valótlanosságok mögött

Bécs, október 17. A Bécsi TI közli: Pogorolec Jelka, mint Persecz kedvese került a horvát emigrációval kapcsolatba. Tulajdonképpen táncosnő, aki sok országot bejár, meglehetősen festlett életmódot élt.

Közérkölcslésébe ütköző magatartása miatt kihágási eljárás is indult ellene.

Amikor Persecz szakított vele, a bosszuvágy és rossz anyagi helyzete a szerbek szolgálatába hajította. Bécsben ismeretséget kötött és belső barátságot tartott fenn egy ottani exponált szerb személyiséggel.

A szerbek azután nevének felhasználásával belgrádi pénzen kiadták az azóta széles körökben terjesztett s rágalmtól hemzseggő brossurát,

melynek főcélja az volt, hogy látszatra autentikus anyaggal támogatassák azokat a rágalmakat, amelyeket a belgrádi sajtó a horvát emigráció tagjainak, a magyar hatóságokkal való kapcsolatairól már korábban terjesztett.

A brossurában foglalt és leleplezőnek szánt adatokkal szemben a valóság az, hogy a több mint 600 km. hosszú magyar jugoszláv határon átszárva-gott horvát menekülők összeverődtek és megélhetésük biztosítására Jankapusztán majorságot béreltek, ahol békés mezőgazdasági munkával tartották fenn magukat Jankapusztán a magyar közbiztonsági közegeken kívül, akik ott szabályszerű ellenőrzés céljából jelentek meg, más hatósági személy meg nem fordult.

A jugoszláv hatóságok kérésére a magyar hatóságok a bérletet felbontották és az emigránsokat felszólították, hogy távozzanak Jankapusztáról.

Ugylátszik azonban, hogy hiba volt a jankapusztai emigránsokat szétküldeni, mert a horvát emigránsok Jankapusztán tartózkodtak, ellenük semmi megokolt panasz nem merült fel.

HOGYAN SZEREZTE MEG A CSEH KÖVETSEG MAJERSZKY HELEN UTLEVELET!

Budapest, október 18. A Cseh Távirati Iroda tegnap hivatalos jelentést tesz közzé Majerszky Johanna utlevele ügyében és többek között kijelenti, hogy a budapesti cseh követség utasítást kapott, nyomozza ki, hogy az utlevél még tulajdonosnőjének birtokában van-e.

Azért a követség a budapesti rendőr-

hatóságokhoz fordult, amikor azonban ott nem tapasztalt kellő előzékenységet, a követség egyik hivatalnokát küldte Majerszky Johanna-hoz.

A cseh távirati iroda jelentésével kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda a budapesti rendőrfőkapitánysághoz fordult, ahol határozottan visszautasították azt az állítást, mintha a cseh követség nem részesült volna kellő előzékenységben.

A cseh követség megbízottja az eljáró rendőrtisztviselőktől azt a határozott ígéretet kapta, hogy azonnal utána járnak az ügynek, sőt jelenlétében történt intézkedés, hogy a bejelentőhöz, Majerszky Johanna címét megállapítsa.

A cseh követség azonban ezt nem várta be, hanem másfélóra múlva önhatalmúlag járt el Majerszky Johanna lakásán.

FRANCIA UJSÁGÍRÓK MENNEK LE JANKAPUSZTÁRA

Budapest, október 17. Tegnap délelőtt Budapestre érkezett Bocham francia ujságíró, az Excelsior munkatársa, hogy lapja megbízásából a helyszínen tanulmányozza mindazokat a kérdéseket, amelyek a marseillei királygyilkossággal egyes külföldi rágalmak szerint kapcsolatosak.

Az Excelsior munkatársán kívül Budapestre jön a Paris Soire munkatársa is.

A magyar hatóságok teljes mértékben elősegítik a francia ujságírók magyarországi tanulmányútját s máris közölték, hogy kívánságaiknak mindenben eleget tesznek. A hatóságok rendelkezésre állanak abban a tekintetben is, hogy a francia hírlapírók leutazzanak a külföldi rágalmak között annyit szereplő Jankapusztára.

RENDKIVÜLI BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK BELGRÁDBAN

Belgrád, okt. 17. A királyi udvar előtt, ahol a király fel van ravalozva, a nép végeláthatatlan sorban áll s várja, hogy elvonulhasson a koporsó előtt. Az udvari marsalli hivatalhoz eddig több mint 300 ezer távirat érkezett. A külföldi kiüldöttségek egymásután érkeznek. A lengyel delegációval, épp úgy, mint a cseh kiüldöttséggel diszszázad is jött.

Belgrád, okt. 17. A királyi temetése alkalmából ideérkezett idegenek óriási tömegére tekintettel rendkívül széleskörű biztonsági intézkedéseket tettek. A külföldi követségek épületeit nemcsak rendőrök, hanem rohamsisakos katonai őrsze-

INGYENJEGY AZ APOLLOBA DEBRECZEN 1934 OKTÓBER 18 e-szelvény-ellenében
egy jegyet vált pénzért kap hozzá egyet ERVÉNYES: 1934 X. 18 ingyen

mek őrzik. A biztonsági intézkedések során a jugoszláv-magyar határt fokozott őrizet alá vették.

150 EZER IDEGEN SANDOR KIRÁLY TEMETÉSÉN

Belgrád, október 18. Az idegenek, akik részt akarnak venni Sándor király temetésén, valóságos özönlenek a fővárosba. A szállókban már napok óta nem kapni szobát, úgyhogy az érkezőket lehetőség szerint magánlakásokban helyezik el. A király temetésén körülbelül 150.000 idegen vesz részt.

Tíz francia repülő is a város fölé érkezett és a repülőtéren szállt le. Ezekon kívül a francia aviaticát 25 tagú külön küldöttség képviseli, amely vonaton érkezett.

A temetésen körülbelül 150 francia, jugoszláv, román és cseh repülő vesz részt, akik a menetet Belgrádból Oplenacig a levegőben kísérik meg.

UJABB GYANUSÍTOTTAT FOGTAK EL

Amsterdam, október 17. A heerleni rendőrség elfogott egy France Jeza nevű 19 éves jugoszláv diákot,

aki ellen az a gyanu, hogy részese volt a marseillei merényletnek.

Birtokában volt egy két évvel ezelőtt gépkocsiszerencsétlenség következtében meghalt jugoszláv állampolgár utlevele. Jeza azt állítja, hogy politikai menekült s vezetője egy diákszervezetnek, amely a jelenlegi jugoszláv kormány ellen küzd.

MAGYARORSZÁG HIVATALOS GYÁSZJA

Budapest, október 17. Magyarország kormányzója a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére elrendelte, hogy I. Sándor Jugoszlávia királva elhunyt alkalmából az elhunyt király temetése napján, ma, csütörtökön, október 18 án, valamennyi polgári és katonai középületre és kaszárnyára a gyászlobogó kitűzessék.

A kormányzót Alth Waldemár belgrádi követ képviseli a temetésen.

Az asturiai felkelők rémtettei

Papokat, apácákat gyilkoltak meg.

Madrid, október 17. A Sama de Langreoben asturiai felkelők mindenfelé visszatartó tetteket követtek el. Papokat és apácákat gyilkoltak meg. A La Nation követeli, hogy részletesen tegyék közzé mindazt a szörnyűséget és borzalmat, amit a felkelők agokkal

nőkkel és gyermekekkel követtek el, hogy mindenki levonhassa a tanulságot ezekből a szomorú gaztettekből. — A törvény büntetése sohasem állhat arányban ezekkel a rémtettekkel és csak Isten mondhat ítéletet ezek felett az aljasságok felett.

Időjárás

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti:

Hazánkban az elmúlt napon már csak kisebb lecsapódások voltak, de az idő továbbra is borult maradt. A déli és északi esőterület hatása folytán a hőmérséklet legalacsonyabb értékei 1—4 fok között mozogtak. Fagy csak a talaj mentén lépett fel egy-két helyen. Erősebb fagy a Felvidéken Kassán volt. A hőmérséklet alig változott. A legmagasabb értéke országszerte 10 fok körül mozgott. Debrecenben a hőmérséklet ma 9 fokig emelkedett. Október 17-én este 6 órakor Debrecenben a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 761 mm. volt, emelkedő irányzattal.

Prognózis: Élénk délnyugati szél, a holnapi nap folyamán nyugatról újabb felhősodrás és esők, csütörtök reggelre fagy.

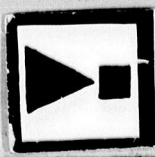
TABAKOVITS DUSAN NYUGDIJBA VONULT

Budapest, okt. 17. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa az üzletvitelről szóló jelentés meghallgatása után őszinte sajnálattal vette tudomásul azt a bejelentést, hogy Tabakovits Dusan igazgató, a bank üzletvezető-székének tagja, megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjazását kérte. A főtanács a továbbiakban jóváhagyólag tudomásul vette azt az intézkedést, hogy a bank osztály vezetésével Polder M. János igazgatót bízták meg.

Vissz, kopott ruháját elsörendü gyanúsízüvetre cserélem. RUHACSEREBEN

Sas u. 4. — Hívásra házhoz megyek.

X. Lincner fényképész-mester, személyesen készít Önnek egypengős művészfényképet!

Az első lépés a Hortobágy öntözésének megkezdéséhez

Báró Vay László főispán és Zöld József tanácskozsásokat folytattak a földművelésügyi miniszteriumban. — Százhuszezer pengős kiadással végre lehet hajtatni az öntözési terv első szakaszát. Báró Vay László főispán nyilatkozata.

Beszámolt már a „Debreczen” arról a nagyjelentőségű öntözési tervről, — amely a Hortobágy gazdaságosabb kihasználását lenne hivatva elősegíteni. A keddi napon báró Vay László főispán, Zöld József városi főjegyző, — mint az ügy referense — társaságában, tanácskozsásokat folytattak Budapesten a földművelésügyi miniszteriumban, a hortobágyi öntözés ügyében. Utjáról hazatérve a főispán a következőket mondotta:

— A Hortobágy öntözésének kérdése már régebben foglalkoztatott engem. Debreczeni Jenő volt az, aki a figyelmet felhívta. Akkoriban horribilis összegekről volt szó, úgyhogy a terv megvalósításához szükséges fedezet lehetetlenség volt előteremteni. Most aztán újra felvettem a tárgyalásokat a földművelésügyi miniszteriummal és jelenleg mutatkozik is egy lehetőség, amely az első lépést jelenti a Hortobágy öntözésének megkezdéséhez. Az öntözés igen közelről érinti Debreczen város közönségét, a gazdákat, mert ma a Hortobágy nem tekinthető rentális vagyonrésznek, míg az öntözés után

nagy mértékben emelni lehetne a földművelésügyi miniszter már ebben az évben hajlandó megkezdni a munka lebonyolításához hozzájárulni, anyagi segítséget adni, tőrője terhére. Az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat szintén lényeges részét vállalná a költségeknek úgyhogy Debreczen város közönségének mindössze huszezer pengőt kellene megszavazni az insztrakció terhére.

— Százhuszezer pengős kiadást jelent az öntözési terv végrehajtása. A terv lényegében annyiból áll, hogy az úgynevezett Malombáznál, a Hortobágy folyón zsillipeket építenének és ennek a segítségével felduzzasztanák a tavaszi belvizeket, amelyekkel azután a csárdától nem messze 1000—1200 holdat lehetne megöntözni, lényegesen emelni a fűhozamot, később esetleg egészen megjavítani a területet.

— Erre nézve igen komoly tárgyalások vannak folyamatban és nagyon örülök neki, hogy sikerült megtenni az első lépést ebben a nagyjelentőségű ügyben.

Gyermekparalízises halálest Debreczenben

A legborzalmasabb gyermekbetegség egyike a gyermekparalízis. Felépése a legnagyobb óvintézkedéseket, előrelátást és szigorú igényli és még így is a legnagyobb ritkaság az elfojtása. A múlt napokban a Halasi uca 7. szám alatt történt egy megbetegedés, Pécsi Imre 2 éves gyermek kapta meg a súlyos kórt.

Dr. Láng Sándor tisztii főorvos azon-

nal a legmesszebbmenő intézkedéseket fogantatosította és a esendőség jóakaratu, megértő és gyors támogatásával sikerült is olyan vesztegárat létrehozni, amely 16 napig tartott, de viszont a betegséget erre az egyetlen esetre szigetelte. A kisgyermeket már nem tudták megmenteni, a betegség megölte.

Sok a tüdőbajos, tifuszos és fertőző megbetegedés Debreczenben

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap tartott ülését dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tisztifőorvos jelentést tett a város múlt havi közegészségügyi viszonyairól. A jelentés szerint szeptember havában a közegészségügyi állapotok javultak. Az összes születések száma 247, az összes halálozásoké 165 a szaporodás 82, amivel az augusztus hónapja 6,73 százalékos szaporodási arányszám 8,40 százalékra emelkedett. Halvaszületés 13, vetélés 45, összesen 58 volt. Fertőző megbetegedés 19-cel volt kevesebb, mint augusztusban, viszont a helybeli typhusosok száma kétféle fölé lett. Vérhas 8-cel több jelentetett be, mint augusztusban, azonban 60 százalékosan most is a vidékről klinikai gyógyításra behozott esetek voltak. Typhus halálozás 11,5 százalék volt, tehát az országos átlagon alul maradt, a vérhas halálozási percentje pedig 30 százalékot tett ki.

Fertőző megbetegedések: roneselő toroklob 8, vörheny 13, egy halálozással számárhur 12, bárányhimlő 2, hasihagymáz 58, öt halálozással, paratyphus 1, vérhas 30, kilenc halá-

lozással, trachoma 1, gyermekágyi láz 1, egy halálozással. Nevezetesebb halálokok: heveny-fertőzőbetegségek 16, gümőkór 11, rák 22, gőresők esecsemőknel 2, bélhurut 5, baleset 10, öngyilkosság 5, gyilkosság 2.

A halálokok között feltűnő nagy számmal szerepel a rák, kétszer annyi, mint a gümőkór. Ennek oka egyrészt a rákos megbetegedéseknek országosan, de világviszonylatban is egyre nagyobb gyakorisága, másrészt Debreczen egyetemi város lévén, sok vidéki rákos beteg keresi fel a klinikákat.

TENGERBE ZUHANT A REPÜLŐGÉP MELY A KIRÁLYGYILKOSSÁGRÓL FELVETT FILMEKÉRT MENT.

Newyork, október 17. Egy tengerészeti repülőgép, amely Newyorkból egy washingtoni gőzös elé akart repülni, az Atlanti óceán felé, hogy átvegye s Newyorkba szállítsa a marseillei gyilkosságról felvett filmeket. Newyorktól mintegy ezer kilométerre a tengerbe zuhant. Eppen le akart szállani a gőzökre, amikor a szerencsétlenség történt. A gőzös mentőcsónakjai a pilótát és a rádiókezelőt, valamint a filmtársaság két alkalmazottját kimentették, de a repülőgép mechanikusa a tengerbe pusztult.

X Liener fényképész-mester, személyesen készít Önnek egypengős művészképet!

Már-e Ön?

természetes szőke hajjal? HA IGEN, úgy használjon

KAMILL

eredeti virágporzóból készült

szőke por!

Minden szaküzletben kapható!

Premier!

Az igazi irodalom első filmremeke:

Molnár Ferenc

Világhírű művének filmváltozata:

„Liliom”

Egy békebeli pesti csibész élete, halála és mennybemenetele.

Főszerepben:

CHARLES BOYER

és **MABELAINÉ QZERAY**

ma először

Budapesttel egy időben: az

Urániában

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Az első előadás mérsékelt helyárrakkal.

Osztrák báró és káplár szerelmi mérkőzése

1:0

a káplár javára.

Biró: maga a császár!

Tavaszi parádé

Gaál Franciskával

Vígyszínházban

A pénzügyigazgató az adóhátralékok miatt a városi adóhivatal vezetőjével szemben az anyagi felelőség kimondását javasolta

Nagy vita a közigazgatási bizottságban a súlyos adózási helyzetről és az adóhátralékokról, melyek 112 százalékra rugnak. A bizottság 10 szavazattal 5 ellenében kimondta az anyagi felelőséget.

Báró Vay László főispán elnöklésével szerdán délután tartotta meg a városi közigazgatás e havi rendes ülését. Ez alkalommal dr. Horváth Bertalan miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató jelentést tett a multi-havi adózási helyzetről és egyúttal az évi adóhátralékokról.

Az adózók terhére fennálló nagy tartozások — mondotta többek között a pénzügyigazgató. — sok esetben nem fizetéseket, hanem a fizetőkészség hiányából erednek. Ezért tekintettel arra, hogy Debreczenben a hátralékok összege 112 százalékra rug a folyó évi előírásnak az ötven százalékát már meghaladja, a hátralék javasolja, hogy dr. Balla Bertalan adóügyi tanácsnok ellen mondja ki a közigazgatási bizottság az anyagi felelőséget.

Rámutat arra, hogy ebben a 112 százalékos hátralékban nem szerepel a védett birtokok terhére fennálló hátralék, az öt évi részletfizetést élvező hátralék, sőt az aszálykár folytán 1935 augusztus 15-ig engedélyezett halasztás összege sem. A mulasztó közzé 15 napi határidőt kap, hogy pótolja a behajtás körüli mulasztást.

A javaslatához Öry István szólalt fel. Rámutatott arra a súlyos helyzetre, amelyben az adófizetők vannak.

Csodálkozom, hogy a pénzügyigazgató azt állapítja meg, — mondotta — hogy nincs meg a fizetőkészség az adófizetőkönél és megállapítja Balla tanácsnok ur mulasztását, aki egyúttal felelőségre kíván vonni azért, mert nem hajítja be teljes szigorral az adóhátralékokat. Én ellenkező állásponton vagyok és arra teszek javaslatot, utasítsa a közigazgatási bizottság dr. Balla Bertalan tanácsnok urat, hogy ne járjon el olyan tulszigorúan mint ahogy eljár, hanem hagyjon az adófizetőknek lelétezhetni. Tudok konkrét esetet, amikor tulszigorúan ment az adóbehajtás. Augusztusban kértem a pénzügyigazgató urtól, hogy minél hamarabb vezessék keresztül az aszálykár a könnyvéken.

Dr. Horváth Bertalan pénzügyigazgató: Újabb károk is jöttek azóta, csak a múlt hónapban 150 esetet jelentettek be. A munka állandóan folyamatban van.

Öry István példát hoz fel arra, hogy milyen szigorúan járt el a városi adóhivatal egy adózóval szemben.

Nemcsak a mezőgazdaságban — folytatta — hanem az iparosoknál, kereskedőknél és háztulajdonosoknál is nagyon súlyos a helyzet. Az adófizetőknek ma a mai helyzetnek megfelelően kell kezelni. Nem a tulszigor behajtást kell sürgetni, hanem ellenkezőleg, felül kell vizsgálni az eseteket és ahol csak mód van rá, ott halasztást kell adni. Ne tessék szigorot alkalmazni és ne tessék Balla tanácsnokot még nagyobb szigorral utasítani. Ismételtlen kérem a pénzügyigazgató urat, hogy úgy az aprómag, mint a kapás növényekben az aszálykár miatt, minél hamarabb vezessék át az adókönnyvéken, hogy levonásba jöhessen a kárösszeg.

Rásó Sándor: Elismerem érdemeit és jószívét a pénzügyigazgató urnak, de tökéletesen esatlakozom Öry Istvánnal. Állítom, hogy sokkal szigorúbban hajítják be az adót Debreczenben mint kellene. Tekintetbe kell venni a viszonyokat, ki vagyunk merülve, nem vagyunk képesek fizetni. Lehetnek egyesek, akikben nincs fizetőkészség, de ezt általánosságban nem lehet mondani. Itt hozzá vannak szokva a pontos fizetéshez az emberek, de amikor nincs és nem lehet, amikor teljesen tehermentes háztulajdonos nem kap kölcsönt, akkor nem lehet szigorú behajtást követelni mert nincs miből fizetni.

Pásztor Ferenc: Az anyagi felelősé-

ség kimondására vonatkozó javaslatot nem fogadom el. A közigazgatási bizottságnak kötelessége megvizsgálni az ügyeket, mielőtt kimondaná a felelőséget. A városi adóhivatal tisztviselőit semmiféle mulasztás nem terheli amiatt, mert a köztartozások 112 százalékos hátralékban vannak. Nem a tisztviselők hibájából szaporodott ez fel. Az adóztatási politikában van a hiba. Ne esdálkozzunk azon, hogy nem tudnak fizetni.

Báró Vay László főispán: Tavaly is ugyanebben a helyzetben voltunk, akkor is felülmutta a hátralék a törvény által előírt százaéket. A pénzügyigazgató urnak kötelessége, hogy javaslatot tegyen a felelős tisztviselő felelőségének kimondására. A javaslatot meg kell, hogy tegye, a közigazgatási bizottság vagy elfogadja, vagy nem. Ha nem fogadja el, neki akkor is kötelessége, hogy megfellebbezze a határozatot. A gyakorlati végrehajtás terén tavaly is megtették mindent, ugy a pénzügyigazgató ur, mint Balla tanácsnok ur, hogy a végrehajtásokat a lehetőség határain túl ne fogantassák. Semmiféle rendkívüli drakói rendszabályokról nincs szó. A múltban is és a jövőben is az adófizetés lehetősége mértékének legteljesebb figyelembevételre fog megtörténni.

Tóth Lajos építész: A felelőségre vonatkozó indítványt nem fogadom el. Tehermentes házra nem lehet kölcsönt kapni, hogy a tulajdonos az adót kifizesse. Mindenki erején felül adózik.

Dr. Horváth Bertalan pénzügyigazgató: Mint említettem, a védett birtokok az ötéves kedvezményesek és az aszálykárosultak hátraléka nincs benne a 112 százalékban. Csak azokkal szemben, akik nem kérték, vagy nem kapták meg a részletfizetési kedvezményt, állítottuk össze a hátralék-kimutatást. Tagadhatatlan tény, hogy sok olyan eset van, mely rendkívül méltánvást érdemel. Ha a közigazgatási bizottság kívánja, konkrét eseteket is tudok mondani. A pénzügyigazgatóság teljes mértékben átérzi a nehézségeket és ahol csak lehet, honorálja a helyzetet, részletfizetések megadásával. De De vannak esetek, ahol 50—60 000 pengő hátralékok vannak, 5—6 év óta egy fillér befizetés nem történt és évenként 10 000 pengős előirással szaporodt a hátralék.

Zajos közbeszólások: Azt tessék

szorítani!

Dr. Horváth pénzügyigazgató: Az ilyen hátralékok nem ritkaságszamba menők. Ha megszorítjuk ezeket az adózókat, akkor tud eredményt elérni az adóhivatal. Ha azonban én nem vagyok hátamögött az adóhivatalnak, akkor ezek az emberek megoldani fogják és azt mondják, hogy nem kell adót fizetni. Minden esetben méltányosan mérlegeljük az adózó helyzetét és akinek csak lehet, megadjuk a maximumot a részle-fizetésekben, amit nyújtani lehet. Kérem, méltóztassék a felelőséget kimondani, hogy amennyiben 15 nap alatt a behajtás körüli mulasztás nem pótolatik, akkor a mulasztók terhére és költségére központi közvegekkel kell a behajtást szorgalmazni.

Debrecen mezőgazdasági helyzete

Három debreceni gazdaság nyert kitüntetését az őszi mezőgazdasági kiállításon.

A város multi havi mezőgazdasági helyzetéről Surgoth Jenő főtanácsos a városi közigazgatási bizottságnak a következő jelentésben számolt be:

A hó elején beállott esős időjárást újból igen meleg, száraz idő követte. A gabonamélték esőplése a hó folyamán teljesen befejezést nyert.

A talajmunkálatok teljes erővel megkezdődtek és csak a hó utolsó napjaiban gátolta azt a száraz időjárás.

A buza, rozs és őszi árpa vetések közül a kornak igen szépen s egyenletesen keltek de a hó közepe utáni vetések már megsejnyltek a csapadékhiány miatt. A legelőket is igen meleg időjárás.

Az igen késői tengerik törése is a legnagyobb részét befejezést nyert. Ugyancsak a burgonya betakarítása is — kevés kivétellel — befejeződött, általában közepes és jó terméshozamot adott.

A cukorrépa szedése és szállítása a hó végével kezdetét vette. A terméshozam általában alatta marad a közepes hozamnak.

A mesterséges takarmányok közül egyedül csak a lucerna harmadik, illetve 4-ik kaszálása adott közepes hozamot, míg a késői takarmányf-

KARMEGÁLLAPÍTÁS SZÁZEZER PARCELLÁRA VONATKOZÓLAG

Ezután reflektál Öry megjegyzésére és kijelenti, hogy megtörtént az akkor fennálló elemi károknak a könyvekben való keresztülvezetése, azonban azóta is igen sok kárbejelentés történt. A múlt évben 4000 parcellára vonatkozólag kellett a pénzügyigazgatóságnak az elemi kárt megvizsgálni, ezzel szemben ebben az évben több mint 100.000 parcellára vonatkozólag kellett kármegállapítást eszközölni. Kénytelen voltam a földművelésügyi miniszteriumból másik pénzügyigazgatóság számvevőségének segítségét kérni.

Öry István: Ez a pénzügyi politika nem tartható fenn tovább. Hitel nincs, az adó magas, kibírhatalatlan, ez így nem mehet 5—6 évig. Irjunk fel a pénzügyminiszterhez, hogy a helyzet tarthatatlan, nem az a baj, hogy itt adomoral nincs, hanem hitel nincs és az adó elviselhetetlen. Találjon a pénzügyminiszter valami megoldást, hogy olyan adót vessenek ki, amit képesek vagyunk fizetni. Lehetetlenség, hogy egy országot hitel nélkül kormányozzunk. Munkaalkalom és hitel nélkül az életet tovább vinni lehetetlen.

Báró Vay László főispán szavazásra tette fel a kérdést és 10 szavazattal 5 ellenében kimondták dr. Balla Bertalan anyagi felelőséget.

leségek és a tarlóba vetett másodtermények tulnyomórészt tönkrementek a nagy szárazság következtében.

A rétek és legelők a hó elején újból szépen megindultak és kiszáradtak.

A szőlők szüretelése a hó végével szórványosan kezdetét vette. Az eredmény mennyiségileg közepes és jó, a minőség a legtöbb helyen jó, sőt kitünő.

Az aszálysújtotta 100 holdon aluli kiscsardák részére 2542 q buza és 355 q rozs vetőmag, összesen 2897 q vetőmag engedélyeztetett. A gazdasági felügyelőség az I. fokú közigazgatási hatósággal karöltve szeptember hó 17-én a vetőmag kiosztását megkezdte s az folyamatosan van és az okt. 17-én teljes befejezést nyert.

Végül (tisztelttel bejelentem, hogy a (nemzeti munka a magyar földön) budapesti őszi mezőgazdasági kiállításon részt vett debreceni birtokosok közül dr. Hadházy Zsigmond bánkúti buzája állami oklevéllel, Balogh István (Ebes) pedig bronzéremmel lett kitüntetve. A gyümölcskiállításban pedig Debrecen város kertészete oklevelet, Wolf Ferenc szőlőbirtokos pedig bronzéremet nyert.

A DEBRECENI EGYETEMI TANÁCS A KULTUSZMINISZTERNÉL.

Tegnap a debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa dr. Tóth Lajos ezidei rektor vezetésével a Szókasos tisztelgő látogatáson megjelent Hóman Bálint kultuszminiszternél. A tisztelgő látogatásra Budapestre utaztak dr. Tóth Lajos rektoron kívül dr. Orsós Ferenc Kállay Kálmán, dr. Baesó Jenő, dr. Dávid Lajos dékánok, akik tegnap este már vissza is érkeztek Debreczenbe.

Érzékeny

lábakra gyógycipő, divat cipőket méret után, hely könnyű ludiálpbetéteket orvosi rendeltre is a lego'csobban készít

GRICZMANN GYULA

Piac ucca 20. sz. Városház Lábak gipszelését vállalom.

X TIZENÖT ÉV UTÁN EGY PENGŐ A Liener műterem 15 éves jubileuma alkalmából tökéletes művészi fényképet készített bárkinek egy pengőért. Tessék megnézni a kirakatokat, Csapó ucca 1. szám.

Átmeneti kabát

remek szabással, jó minőségben pótolja a téli kabátot. 21⁸⁰

elegáns sötét színekben... 38[—]

la gyapjú anyag, selyemre dolgozva... 55[—]

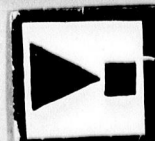
higombolható meleg teveszőr béléssel... 65[—]

Lengyel bundák, bőrkabátok óriási választékban

ÁLÁPITVA 1882. ÉVBEN.

KIS-TEMPLOM MELLETT

A debreceni törvényszék egész napon át tárgyalta Kupás Sándor sikkasztási ügyét

Hová tűnt a 84 ezer pengő? — Kupás Sándor sirásba esülő hangon mondotta el, hogy a sikkasztott pénzen mintagazdaságot csinált, mert gazdasági tanácsos szeretett volna lenni, nehogy a felesége elváljon tőle — Több tanu szerint Kupás úgy vette fel a vigalmi adót, mintha a város nevében járt volna el

Ma hirtet ítéletet a törvényszék a szenzációs sikkasztási perben

Ez és márciusában pattant ki a városházán az a nagyszabású sikkasztási bűnügy, melynek középpontjában Kupás Sándor városi számtiszt állott. Kupás addig a hivatalos körökben, az ismerősei előtt úgy szerepelt, mint akinek jogi doktorátusa és három diplomája van. A városhoz 1926-ban került s éveken át ő volt a vigalmi adó ügyek intézője. 1931 márciusától 1934 márciusáig a vizsgálat megállapítása szerint több mint 84 ezer pengőt sikkasztott el a mozgósínházaktól átvett vigalmi adókból. Kupás ugyan előbb csak 2, majd 4 ezer pengőt ismert be, végül pedig odamódosította a vallomását, hogy az elsikkasztott összeg nem lehet több tízezer pengőnél.

Mikor a számvéviségénél a sikkasztást megállapították, a rendőrség őrizte vette Kupás Sándort, majd pedig a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte. Közben az is kiderült, hogy Kupás jogtalanul használta a drt és a gyógyszerészeti diplomája sincs meg. A három diplomából csak gazdasági akadémiai oklevele van.

A kir. ügyészség a múlt hónapban készítette el a vádiratot s dr. Jeney Sándor tanácselnök október 17-ére tüzte ki a Kupás-ügyben a főtárgyalást, mely iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A FŐTÁRGYALÁS

A szenzációs bűnügyet dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa szerdán reggel 9 órakor a debreceni törvényszék esküdtiszek termében kezdte tárgyalni. A közönség teljesen megtöltötte a termet.

Kupás Sándort 9 óra tájban szuronyos fogházor kísérte fel a főtárgyalásra. Az egykori városi számtiszt fekete zakót, esikós nadrágot és fekete lakkecipőt viselt. A hétköznapi fogság alatt kissé megtört, modora már nem olyan hányaveti és hatalmaskodó, mint régen volt. Arca egyébként megtelt s a színe sem sápadtabb a szokottnál.

Néhány perccel 9 óra után vonult be a büntető tanács Jeney elnökkel az élén. A tanács tagjai dr. Fővényszék Sándor tanácselnök és dr. Jóna Kálmán törvényszéki bír. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, a vádlott vé-

dői dr. Asztalos István és dr. Pórszász Károly ügyvédek. A város képviseletében dr. Csorba Antal városi tiszti ügyész jelent meg. A jegyzőkönyvet dr. Görgey Árpád törvényszéki jegyző vezette.

Külön asztalnál ültek az orvosszakértők és pedig dr. Benedek László orvosprofesszor és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos, továbbá a védő által ellenőrző szakértőként felkért dr. Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos.

A VÁDIRAT

A főtárgyalás megnyitása után dr. Jeney Sándor tanácselnök ismertette a vádiratot. Eszerint az ügyészség Kupás Sándor 40 éves debreceni városi számtisztet folytatólagosan elkövetett sikkasztás bűntettével, közokirathamisítás vétségével és cimbitörés kihágásával vádolja, mert 1931 március 1-től 1934 március 18-ig Debrecenben az Uránia, Apolló és Vigszínház mozgóképek által a házipénztárba való befizetés végett kezébe letett vigalmi adót, összesen 232 pengő és 75 fillért jogtalanul eltulajdonított és a sikkasztás felfedezése vagy megnehezítése céljából 332 esetben az eredeti letéti utalványokat megsemmisítette, illetve azok helyett hamis letéti igazolványokat állított ki. Ugyancsak a vádirat szerint 1926 október 7-én a hivatalos törzslapjába azokat a valótlán adatokat jegyezte be, hogy Budapestben 1933 október 20-án jogtudományi oklevelet és gyógyszerészeti diplomát szerzett. A rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt is a jegyzőkönyveket mint dr. Kupás Sándor írta alá s megelőzően a főispánhoz benyújtott pályázati kérvényében is használta a dr. megjelölést.

A vádiratot Kupás Sándor összeszorított szájjal, szemrebbenés nélkül hallgatta végig. Egyik kezében egyébként ott volt a vádiratnak egyik példánya, melyet még a fogházba kézbesítettek neki.

»A VÁDIRAT EGYETLEN PONTJÁBAN SEM ÉRZEM MAGAM BÜNÖSNEK« — MONDJA KUPÁS

Ezután a tanácselnök a vádlott személyi adatait vette fel. Kupás Sándor született 1894. Debrecenben. Jogot és gazdasági akadémiát végzett, de jogi diplomája nincs. A gyógyszerészgymnáziumi vizsga mellett letette az állami számviteli vizsgát. Az OFB-től 2, illetve 4 katasztrális hold földet kapott, de ebből csak két hold van a nevében. Az egész 10 ezer pengőt érhet.

A továbbiakban a vádlott elmondotta, hogy körülbelül 250 pengő volt a fizetése, míg a gazdaság 100 pengőt jövedelmezett havonta. 1924-ben hatóság előtti rágalmozásért egyhónapi fogházra ítélték, de az ítéletet a bíróság felfüggesztette.

— Megértette a vádat és bűnösnek érzi magát? — kérdezte ezután Jeney tanácselnök.

— A vádirat egyetlen pontjában sem érzem magam bűnösnek — hangzik a halk, de határozott válasz.

Ezután az elnök kérdéseire elmondja, hogy atyja dohánygyári igazgató volt Debrecenben s 1905-ben baleset következtében halt meg. Anyját 1925-ben veszítette el. Apja egyik testvérnője szintén elmebajos volt. Egyik testvére öngyilkos lett. Egy testvére él, de ideg-

beteg. Ő gyermekkorában átesett a tifuszon és a skarláton. A hat gimnázium elvégzése után 3 évre Szinérváraljára ment gyógyszerészgymnáziumra.

A kirakattfelismerési verseny díjai:

A VERSENY DIJAI: 1 női divatkalap, 6 személyes vizeskészlet, 6 személyes boroskészlet, likörkészlet, 40 pengős vásárlási utalvány férfiszővetre, 1 esti retikül, 1 bőr férfi tárcsa, 1 délutáni vagy estélyi női selyemruha, 14 karátos arany töltőtoll, 10 kötet szépirodalmi mű, 1 drb. 6 lángrú ebédlő esillár, 2 Kontsek háztartási legesség, 2 Kontsek esemegő-kosár, vég Kontsek kelengyevászonkülönlegesség, 1 Bemberg-selyem ruhának való, 2 pár G. F. B. nyilasharisnya, 1 selyem tricó-kombiné, 1 5x60 cm-es művészi platínnagyítás, felvétellel, 1 női szil muff, 1 pár női pongyola cipő, 1 pár báby cipő, 1 drb. háztartási mérleg, 1 nikkelezett vasaló, 8 drb. divatnyakkendő és mint első díj 1 elegáns férfi gyapjúöltönyt.

Fenti 45 díjat a résztvevő cégeknél ingyen kapható pályázati lap helyes kitöltése után bárki megnyerheti.

KÉRJEN PÁLYÁZATI LAPOT A RÉSZTVEVŐ CÉGEKTŐL.

HA, AKI AZ ELSŐ DIJAT KAPJA, EGYUTTAL A »DEBRECEN« ELOFIZETŐJE IS (EGY NAPVAL A PÁLYÁZATOK FELBONTÁSA ELŐTT), 50 PENGŐ KÜLÖN JUTALOMBAN RÉSZESÜL.

míg 1914 októberében bevonult katonának és 1918-ig szolgált. A háboruban balkezén súlyosan megsebesült és légnyomást is kapott. Mint zászlós ideg-baja miatt segédszolgálatos lett. Az érettségét 1918-ban tette le, majd jogot hallgatott, míg 1924-ben megszerezte a gazdasági akadémiai oklevelet. Mielőtt a városhoz került volna, két debreceni patikában járt be kisegítőnek. A városhoz 1926-ban választották meg, amikor októberben a számvéviséghez osztották be.

AMIKOR AZ UJSÁGOK A HIBÁSÁK

A kihallgatás elején Kupás eleinte sokat vizégett, meg-megállott beszéd közben, de azért értelmesen és pontosan felelt a tanácselnök kérdéseire. Később ez a folyamatosság még biztosabb lesz, bár megtörténik, hogy egyes, neki kellemetlen kérdésre egyáltalán nem felel.

— Miért írta a törzslapjába, hogy maga dr. ? — kérdezi most Jeney elnök a vádlottat.

Egy kis csend, majd halkán hangzik a válasz:

— Ugy szólítottak s az ujságban is ugy volt.

— Hát azt miért írta be, hogy gyógyszerészeti oklevele van?

— Az is az ujságban volt.

— De azt is beírta, hogy a doktori oklevelét a budapesti egyetemen szerzte. Miért tette ezt?

— Mert az ujságban volt — hangzik már harmadszor a sztereotip válasz.

Ezután előadta, hogy 1929-ig számvizsgáló volt, majd a vigalmi adóhoz osztották be, de közben még más dolgokat is kellett végezni. A vigalmi adó kezelésére vonatkozóan utasítást nem kapott, de erről szabályrendelet intézkedik. A továbbiakban ismertette a vigalmi adók ügykezelését. Sokágu munkájával nagyon el volt foglalva s nem tudta az összes tételeket átnézni s csupán stich-próbákat csinált. 1930 elejéig az volt a rendszer, hogy a mozik a pénztárnál fizették be a vigalmi adót, de egyszer a befizetés elmaradt s ekkor Krupkáné felment a városházára és haladékolat kért. Ary főszámvévisé utasította őt, hogy este egy pénztári tiszttel

menjenek el a mozikhoz és vegye fel a vigalmi adót. Krupkáné kérésére ő nem vitte magával a pénztári tiszttel, hanem egyedül ment ki egy szombat este. A pénz hélfőn befizette a házipénztárba. A főszámvévisé egyébként megmondotta, hogy ilyen kéressel ne is jöjjenek a mozik.

MEGINDUL A SIKKASZTÁS LAVINÁJA

Jeney elnök kérdésére a vádlott a mozik együttes kezeléséről, majd szétválasztásáról beszélt.

— Mikor sikkasztott először? — kérdezte most hirtelen az elnök.

— 1931 március 1-én történt, hogy nem fizettem be a felvett vigalmi adót — feleli halkán Kupás. — Az utalványt mint számfejtő irtam alá. Volt eset,

hogy az utalvány 600 pengőről volt kiállítva, de én csak 200 pengőt vettem át, mert a mozi nem tudott többet adni. Ilyenkor bont adtam az összegről, de az utalványt csak akkor irtam alá, mikor az egész összeget átvettem. Néha az indigó nem ért véget a blokk-könyvben s ilyenkor külön aláírtam az utalványokat.

— Mit csinált az átvett utalványokkal?

— Azokat mindig megsemmisítettem. — Akkor is megsemmisítette, amikor annyi vigalmi adót fizetett be, mint amennyit az utalványon nyugtázott?

— Igen. Néha megtörtént, hogy a vigalmi adót részletekben fizették meg.

— Erről sohasem tett említést az eljárás során — jegyezte meg az elnök.

»KI VAN ZÁRVA, HOGY 84 EZER PENGŐT SIKKASZTOTTAM EL«

Legtöbbször a vádlott ugy járt el, hogy felvette a vigalmi adót s annál jóval kisebb összegről új letéti utalványt állított ki s annak alapján fizetett be a házipénztárnál.

— Mennyi összeget tartott magának a vigalmi adóból? — kérdezte az elnök.

— Nincsen még 10 ezer pengő sem.

— Önnel szemben viszont az a vád, hogy 84 ezer pengőt sikkasztott el.

— Ki van zárva... A mozipénztárakat Krupkáné utasította, hogy a vigalmi adót nekem kifizessék. Ő rendszert nem volt Debrecenben, de vásárnapi le szokott jönni.

— Mikor szünt meg a mozik között az együttműködés?

— Az együttes kezelés 1933 augusztus 24-én szünt meg. Ettől kezdve én csak az Urániától vettem fel a vigalmi adót. Mádl Géza igazgató utasította a pénztárnokot a kifizetésre.

— Miért, milyen alapon vette fel Ön a pénzt?

— Ők örültek, ha érte mentem. Egyikben feljöttek a városházára és arra kértek, hogy menjek le a vigalmi adóért.

MIT ER KUPÁS GAZDASÁGA?

Ezután Kupás elmondotta, hogy 1929-ben nősült. Hozományt nem ka-

Apolló.

Ma utoljára!

az izgalom és vidámság két hatalmas attrakciója:

1. Páris démona

és

2. Vadmacska

Főszerepben: LUPE VELEZ.

Egy jegyet vált — másodmagával mehet!

(Szelvény a lap más helyén.)

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

pott, csak kelengyét. A városnál csak eleinte volt egy kis mellékjövédelmű ki-
szállásokból. A Chionintól állagosan 80
pengőt kerestem havonta, de volt úgy
is, hogy több volt a mellékkeresetem,
mint a fizetésem. Mikor megnősült, 4
ezer pengő megtakarított pénze volt.

— Az az ember, aki gyakran naponta
25—30 pengő is elköltött, nem igen
tesz félre — jegyezte meg a tanács-
elnök.

— Az nem áll.

— Majd lesznek, akik ezt mondják.
— Ami pénzem volt, azt a földem
feruházásokra költöttem. Házat, istál-
lót, baromfiólat, csibeólat csináltattam.
Négyezer pengőt készpénzben fizettem
ki, de 5 ezer pengő még fennáll.

— A vizsgálóbíró és a rendőrség
előtt azt vallotta, hogy a beruházás 72
ezer pengőbe került. Honnan vette azt
a 60 ezer pengőt, mely a maga által
beismert 10 ezer pengő és a saját pén-
zén felül az instrukciókra kellett?

— Nem ér az a gazdaság mindenest-
től sem annyit.

A továbbiak során elmondotta, hogy
Vajay Imrével közösen volt egy par-
kettfeldolgozó üzem, melybe 3—4 ezer
pengőt fektetett bele. Most nem tudja,
hogy mi van ezzel a vállalkozással.
Vagy három éve vadászik, ami évente
100 pengőbe kerül. Nem igaz, hogy
kölséges szórakozásai voltak, csak
nem ment mindig haza. Nagyon ritkán
pezsögött.

KUPÁS HANGOSAN SIR

A tanácselnök kérdéseire Kupás is-
mételten beismeri, hogy használta a
»dré« címet s a vizsgálóbírói jegyző-
könyvet is úgy írta alá.

— Most mondja meg, miért csinálta
a sikkasztásokat! — fordult a vádlot-
tához az elnök.

— Mikor én a földet az OFB-től
megkaptam, elhatároztam, hogy mint-
gazdaságot rendezek be — mondotta
Kupás mindjártban elesukló, megháló-
dolt hangon. — A földművelésügyi
kormányzat utasításait tartottam szem
előtt és sertésenyészetet, mint a barom-
fifarmot akartam berendezni. Szerettem
volna a gazdasági tanácsosi címet meg-
kapni, mert a feleségem el akart válni
tőlem.

Itt a vádlott hangja végkép elesuk-
fik. Majd az elnök újabb kérdést intéz
hozzá.

— Hát aztán megbánta, amit tett?

— En nem érzem ennek a dolognak
a súlyát.

— Annak a tízezer pengőnek a su-
lyát sem érzí, amit saját beismerése
szerint elsikkasztott?

— Nem... Mindenesetre bánom a
dologot, mert érzem annak fizikai su-
lyát, amennyiben le vagyok tartóztatva.

— A megsemmisített utalványok he-
lyett miért csinált újat, mikor azoknak
sorszám volt s a szabálytalanságot
könnyen észrevehették volna?

— Azzal nem törődtem. A pénztáros
fáta, hogy én fizetem be a vigalmi
adót és nem szólt semmit. Senki sem
ellenőrzött.

Az elnök ezután szünetet rendelt el.
Szünet közben az orvosok különösen
Kupás szemét vizsgálták.

Szünet után dr. Asztalos István védő-
ügyvéd terjesztett elő indítványt az or-
vosszakértők soron kívüli meghallgatá-
sára, de az elnök az indítványt elutasít-
totta.

ARY LAJOS FŐSZÁMVEVŐ TANUVALLOMÁSA

Az első tanu Ary Lajos városi fő-
számvevő volt, aki elmondotta, hogy
először a könyvelési osztály vett észre
hanyagosságot Kupásnál, aki azelőtt kifó-
gástalanul dolgozott. Kupás a vigalmi
adó kezelésére vonatkozóan nem kapott
szóbeli utasítást, de a szabályrendeletet
kézhez kapta. Egy alkalommal dr. Soós
ment el a meziba, ahol ki akarták neki
fizetni a vigalmi adót. Ekkor lett Kupás
gyanus. A tanu megbízta dr. Soós és dr.
Keresztessy István számvevőket az ügy
vizsgálásával. Soós ezután jelentette
neki, hogy Kupás előtte beismert előbb
2, majd 4 ezer pengőt. Ekkor a tanu

azonnal jelentette az esetet Vásáry pol-
gármesternek, mire Kupás ellen meglet-
ték a bünvádi feljelentést. A sikkasztás
felfedezésekor a moztulajdonosokat fe-
lelősségre vonták, de azok bemutatják
az utalványokat, hogy ők a vigalmi
adót kifizették. Ezek azonban csak Ku-

Mit mondanak a tanuk

Dr. Keresztessy István városi szá-
mvevő előadta, hogy neki kellett kiviz-
sálni, mennyi összeg tünt el Kupás ke-
zén? A mozik vigalmi adójáról 1929—
1934-ig kimutatást készített s ezek alap-
ján állapította meg, hogy a vigalmi
adó 216 ezer pengő volt. Az egyes adó-
kat összehasonlítása után kitudt,
hogy a hiány 84 ezer pengő. Erről rész-
letes jelentést tett a főszámvevőnek. Ő
csak 1934 március 18-án este hat óra-
kor tudta meg, hogy Kupás személye-
sen vette fel a vigalmi adót s abból na-
gyobb összeget sikkasztott.

Mádl G. Géza moziigazgató, mint az
Uránia és Apolló mozgók vezetője tette
meg tanuvallomását. Kupás minden va-
sárnap este megjelent a moziknál, hogy
felvegye a vigalmi adót, az aláírt utal-
vány ellenében. Az utalványokat rend-
szerint a könyvelő állította ki keltés
indigóval. Ő úgy tudta, hogy Kupás hi-
vatalból jogosult a vigalmi adó átvete-
lére. Annnyival is inkább így hitte ezt,
mert amikor Debrecenbe került, elment
a Vigszínház mozgóhoz információkat
szerezni s itt azt mondták, hogy a vi-

pással szemben nyugták, de a várossal
szemben nem s a mozik meg vannak
terhelve 84 ezer pengővel.

Dr. Kodár István ügyész kérdéseire a
tanu elmondta még, hogy Kupás ezzel
a sikkasztásával más tisztviselőket is
bajba vont saját hibájukon kívül.

galmi adót Kupás jogosult felvenni.
1933 augusztusában fentjárt a város-
házán az ottani uraknak bemutatkozni.
Ekkor Ary főszámvevővel vele együtt
volt Kupás is és ott valaki nagyon di-
eserte Kupást. Azt mondták róla, olyan
lelküismeretes tisztviselő, hogy szemé-
lyesen megy el a vigalmi adóért. Ő úgy
látta és úgy tudta, hogy a városnál a
vigalmi adóosztályon Kupás a legna-
gyobb személyiség s nem kételkedett
benne, hogy tényleg jogosan jár el a
moziknál. Kupás egyébként neki jóba-
rája volt, többször együtt vacsoráztak,
de feltűnő költségeiről szó sem lehet.

Berger József kiadói hivatali tisztvi-
selő, mint az Uránia könyvelője heten-
kint állította ki az utalványokat az el-
fogyott mozijegyek alapján. Kupás
minden vasárnap elment a vigalmi
adót felvenni. Az indigó a blokk-könyv-
ben mindig teljes volt. Ha nem fizették
ki az egész összeget, akkor bonnt adtak
róla. Másnap aztán a teljes vigalmi
adót kifizették s ekkor állították ki az
utalványt is. Ő is úgy tudta, hogy Ku-
pás a város megbízottja volt.

A délutáni tárgyalás érdekes szembesítésekkel

Délután fél 4 órakor változatlan ér-
deklődés mellett nyitotta meg Jeney
tanácselnök a folytatódó tárgyalást,
amikor is újból Ary Lajost hall-
gatták ki. A főszámvevő kiegészítő tanu
vallomásában kijelentette, hogy nem
hallott arról, hogy Kupás vigalmi adót
vett fel. Erről nem volt szó Mádl lito-
gatásakor. Amikor 1934 március 18-án
este 6 órakor értesült Kupás szabály-
talanságáról, azonnal megvette a szük-
séges lépéseket.

Dr. Nagy Béla 33 éves ügyvéd szerint
Mádl említette neki, hogy egyszer bent
volt Ary főszámvevőnél, akivel egy ré-
gebbi adótartozásról is beszéltek. Állí-
tónlag ekkor esett szó arról, hogy Kupás
szedi be a vigalmi adót. Mindezt a sik-
kasztás kipattanásakor mondotta el ne-
ki Mádl megnyugtalanul, mert ő szem-
rehányást tett, amiért a vigalmi adót
Kupásnak fizették ki.

Ary főszámvevő szerint ilyen beszél-
getés nem volt közte és Mádl között.

Kupás Sándor: A főszámvevővel nem
volt szó arról, hogy személyesen meg-
yek el a vigalmi adóért.

A szembesítéskor a tanuk fenntartot-
ták vallomásukat.

Erlich Irén pénztárosnő az Urániá-
ban. Tanuvallomásában elmondotta,
hogy a vigalmi adót Kupás vette át, aki
az utalványt, az indigóval együtt, az
első lapon írta alá. A pénzt vagy ő,
vagy Paulovits, vagy Berger fizette ki.
Az adó kifizetésére Mádl igazgató vagy
Paulovits adott utasítást. Arra nem em-
lékszik, hogy Kupás kifejezetten kérte
volna a pénzt. Ő mindig csak azt az
összeget fizette ki, ami az utalványon
állott.

Paulovits Pál 45 éves, az Uránia
mozgó üzletvezetője tanuvallomásában
előadta, hogy a Vigszínház mozinál
1930-tól 1933 aug. 24-ig volt megsza-
kításokkal III Kupás megjelent és kérte

a városi vigalmi adót. Ezt többször
hangsúlyozta. Az utalványt néha ő föl-
tette ki, mert akkor zárgondnok volt.
Megtörtént néhány esetben, hogy a há-
rom utalványt Kupás külön-külön írta
alá. A vigalmi adót a pénztárnok vagy
az ő, vagy a tulajdonos utasítására fi-
zette ki. Több esetben volt, hogy csak
a kontót fizették, de a következő alkalm-
mal mindig rendezték a dolgot.
1933-ban átment az Urániához, ahol a
várostól kapott blokk-könyvek alapján
fizették ki az adót. Bonnt nem állítot-
tak ki soha. Igen jó baráti viszonyban
volt Kupással, többször vacsorázott
vele. Jártak kávéházba is, vadászni is,
de ezek a szórakozások nem voltak
kölségesek. Kupás mondta neki, hogy
a gazdaság szépen jövedelmez. Ha Ku-
pás szabadságon volt, előzően szólt,
hogy várják meg, míg hazajön a sza-
badágról s akkor majd átveszi a pénzt.

Kupás: En azt mondtam, hogy ne-
kem pénztári tiszttel kellene idejün-
öm.

Paulovits: Ilyen kijelentést Kupás
sohasem tett. En Varga Endrének pa-
naszkodtam, hogy sok az adó. A pénzt
abban a tudatban fizettük ki, hogy
mint hatósági ember jár el Kupás.

Dvorcsák Károly könyvelő a Vig-
színház moziánál 1925 december 1-ike
óta. Szerinte a vigalmi adót néha ők
fizették be a házipénztárba, de legtöbbször
Kupás vette át a pénzt rendszerint
vasárnap. A blokklapokat vagy ő, vagy
Paulovits igazgató állította ki. Kupás
előttünk írta az utalványokat. Nekik
elég volt Kupás aláírása, mert ő volt a
vigalmi adó ügyek legfőbb intézője.
Kifejezetten nem kérte a pénzt, de úgy
jött mindig, mint a város megbízottja.

KUPÁS DADOGNI KEZD

A délutáni kihallgatás közben Kupás

néha dadogni kezdett, mire Jeney ta-
nácselnök rászólt:

— Minek dadog most, amikor a dél-
előtt rendesen beszélt!

Kupás erre jobbnak látta nem komé-
diázni s folyamatosan válaszolt a hozzá
intézett kérdésekre.

— Arról a pénzről, amit a moziktól
felvett, adott nyugtát? — kérdezte töb-
bek között az elnök.

— Nyugtát nem adtam, hanem csak
igazoltam, mint számfejtő.

— Szóval magának a mozik nyugta
nélkül fizettek ki többszáz pengőket?

— Nem tudom — mondotta a vád-
lott megrázdolva.

Dr. Paulini Vilmos 32 éves moziigaz-
gató a Vigszínház moziánál, előadta,
hogy 1931-ben került a mozihoz. Akkor
már Kupás vette fel vasárnaponként a
vigalmi adót. Az első számú példányt
Kupás írta alá, míg a másik kettőt in-
digó fogta át. Így nyugtázta a befize-
tett vigalmi adót. Kupás többször fi-
gyelmeztette őket, hogy fizessék ki a
pénzt, különben nem játszhat a mozi.
Megtörtént, hogy honura fizettek, de
másnap az egész dolgot elintézték. Két-
ségtelen, hogy az első és másodpéldány
azonos volt. Kupás Sándor mint városi
ember járt a mozihoz és kifejezetten
kérte a pénzt.

KUPÁS SÁNDOR MELLEKVÁLLALKOZÁSAI

Vidor Antal kertészsegéd a Kupás
kertgazdaságában volt alkalmazásban
1931 júniustól 1933 decemberig. Mikor
a tanu odakerült, lakóház, őt, kut stb,
volt a Kupás földjén. Míg ő ott volt,
két üvegház, egy esibenvelő, egy koesi
szin épült deszkából. Egy év múlva fölé-
lőből új üvegházat építettek. Vettek to-
vább egy centrifugál szivattyút, benz-
zinmotort, továbbá melegágyat, gomba-
ágyat létesítettek. Hozzávetőlegesen 20
ezer pengőbe került ez a beruházkodás.
A múlt évben 5000 P lehetett a jövede-
lem. Kupás egy 14 holdas boltgárkerté-
szetet is bérelt. Sertést csak házi szük-
ségre hizlaltak. Kupás nem sokat tö-
rődött a hasznossal, hanem inkább a
szép gazdaságra törekedett. A gazdasá-
gra ő is, Kupás is ráfizetett.

Vajay Imre ideiglenes napidíjas,
1928-ban jött át román megszállott ter-
ületről, 1929-ben biztosító tisztviselő
lett, majd parkettfeldolgozó üzemet lé-
tesít. Mikor társat keresett, Kupással
találkozott, aki felajánlotta, hogy tá-
mogatni fogja. 1932-ben Kupás ezer
pengővel társult vele egy parkettfel-
dolgozó gyárban, mely azonban üze-
men kívül van. Az üzem megindult, de
szerény keretek között. Magánbirtani
akarták s a Böszörményi ut. 5. szám
alatt rendezték be az új üzemet. Ösze-
sen 2505 pengőt kapott Kupástól rend-
szerint hétfőn és kedden. Neki azt
mondta, hogy a gazdaságával szomban
számol s a hét elején tud fizetni.
1932. és 1933. években fizetett neki Ku-
pás kisebb tételekben. Hallotta, hogy
Kupás gazdasági tanácsos akar lenni,
de ő ezt nem vette komolyan. Szerinte
a vádlottnál abnormalitást tapasztalt.

Ezután Jeney tanácselnök több iratot
ismertetett, majd megkérdezte a vádlot-
tat, hogy mikor tartóztatták le?

— 1934 március 29-én délben tartóz-
tatták le — felelte hosszas magyaráz-
kodás közben.

A szegedi, a debreceni és budapesti
egyetemek átiratai azt bizonyítják,
hogy Kupás sem jogi doktorátust, sem
gyógyyszerészi diplomát nem szerzett.

Fél 7 órakor Jeney tanácselnök fel-
függesztette a tárgyalást s annak foly-
tatását csütörtök reggel 9 órára tűzte
ki, amikor is előbb az orvosszakértők
terjesztik elő szakvéleményüket Kupás
elmeállapotára vonatkozóan. Ezután
kerül sor a perbeszédre. Az ítéletet
minden valószínűség szerint a délutáni
órákban hirdeti ki dr. Jeney tanács-
elnök.

X ÉRDEMES-E PÁRTOLNI 15 ÉVIG
EGY CÉGET? Erdemes! Bizonyítja a
jubiláló Liener műterem, amelyik egy
pengőért készít tőkletes képet, amelyet
azelőtt 10 pengőért csinált. A Csapó ut.
1. szám alatti kirakat beszél.

legfinomabb gyapjúzövek

megbízható
olcsó
beszerzés
helye

POSZTÓHAZ SVETITS BÉRPALOTA

Árban
minőségben
vezet

HALMÁGYI
utóda

Szörme bundái
Téli kabátjai
Ruhái és Kalapjai

Szolid
olcsó
árak!

Árva-nap
a ref. iskolákban

A ref. elemi iskolák kedves ünnepegre készülnek október hó 20-án, szombaton 10—12 óráig. A református szeretetszövetség által rendezendő „árvanapi” ünnepélyt elemi iskoláink, szombaton osztályonként tartják meg. Egy szavaltat, pár ének, rövid emlékbeszéd és főképpen sok mese lesz az ünnepség műsora, melynek végén a tanítók összegyűjtik az árvák részére felhozott filléreket a gyermekektől. Ez a gyűjtés csak úgy lesz eredményes, ha szülők és tanítók együttes munkával igyekeznek ezt a fontos nevelési alkalmat előkészíteni és felhasználni úgy, hogy a gyermekek lelkében kitörölhetetlen nyomok maradjanak utána. A Szeretetszövetség, melyet Kiss Ferenc ny. egyetemi tanár, az ő csudálatos nagy szívvel és energiájával a legnehezebb időben hozott létre, megérdemelt minden támogatást, szülők és tanítók részéről. Sok-sok bajunk között még mindig tudunk néhány fillért juttatni a szeretetintézmények legnehezebbekének. Ezen az uton is kérem a szülők és tantitókarsak meleg támogatását.

Törös Károly
tantestület elnöke.

FAIPAR RT.

X Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Arany angyal”, Piac ucca 50. — „Nap”, Piac ucca 1. — „Tisza” Magoss György-utca 9. — „Bocskai”, Cegléd ucca 22. — „Árpád fejedelem”, Csapókert, János ucca 44. szám.

— Ma lesz Lebégue professzor előadása. Már hírt adtunk arról, hogy Lebégue Raymond bretagnei professzor, ma délután hat órakor, a központi egyetemen előadást tart. Az előadás iránt megnyilvánuló nagy érdeklődés miatt közli a rendezőség, hogy az előadást végig az egyes vetített képek felgátlásával magyarul is tolmácsolják. — Ezzel lehetővé van téve, hogy az érdeklődők akkor is résztvehesenek az értékes előadáson, ha franciául nem tudnak. Lebégue professzor a déli gyorsral érkezik Budapestről, ahol nagysikerű előadásokat tartott. Az állomáson a francia intézet vezetősége fogadja, este pedig dr. Tóth Lajos rector magnificus ad az előkelő vendég tiszteletére vacsorát.

— Megnyitják a napközi otthonokat. A népjóléti hivatal előterjesztést tett a polgármesternek, a két napközi otthon megnyitására. Az otthonokat november elsején nyitják meg és egyúttal meghírdették a versenytárgyalást a szükséges élelmiszerek szállítására.

— Ismeretterjesztő előadás. Az első számú gazdasági népiskola tantermében, október hó 19-én, este félhatórai kezdettel ismeretterjesztő előadást tart Böör József ref. hittanhallgató. Belépődíj nincsen. Önkéntes adományokat a szegény gyermekek karácsonyi felruházására köszönettel fogadunk. Mindenkit szeretettel hív- és vár a Rendezőség.

Elloptak a csendőrök egy betörőt, aki 22 betöréssel lopást és csalást követett el

A debreceni csendőrség kezére került Varga János 50 éves napszamos, aki évek óta csavarog és Debrecen-től Miskolcig egész sorát követte el a betöréseknek és csalásoknak.

A csendőrség megállapítása szerint 22 betöréssel lopást és csalást követett el.

Az öreg csavargó 10 évet ült már különböző büncselekményekért. Varga mindent ellopott, amihez csak hozzáfért, járt Tégláson, Ujfehértón, Nyíregyházán, Demecserben, Berettyóújfaluban, Miskolcon és még több helységben. Zsákmány nélkül nem távozott egyik helyről sem. Debrecenben Asztalos Endré-

hez tört be és ellopott 118 pengőt. Feltört még Debrecenben két kovácsműhelyt is és szerszámokat vitt el.

A kovácsműhelyeket azért kereste fel nagy előszrelettel, mert fiatal korában kovácssegéd volt és gyűjtötte a szerszámokat, természetesen a másét.

Varga nemesak a lopások terén tevékenykedett, hanem csalásokra is vetemedett. Ujfehértón nemlétező sertéseket adott el és megszökött a vétellárral.

A veszedelmes embert, aki beismerté a vállomást tett, már átadták az ügyészségnek.

Őszi divatkeztyük
minden szín és minőségben
Schön Sándornál Piac u. 14. Csapó-utca sark.

X Felhívás. A „Debreceni Utmutató és Cimtár” leközli azoknak a névsorát, akiknek katonai, ipari, kereskedelmi, vagy más kitüntetései, érdemjelei vannak. Felhívjuk az érdekelteket, közöljék címüket. Közlési díj ötven fillér. Bélyegben is beküldhető. A „Debreceni Utmutató és Cimtár” kiadóhivatala, Debrecen, Hadházi ucca 27., félelelet 22. ajtó.

X Egypergős képek a Liener műterem szencziójára!

BUTORAI

X Kifejezetten intelligens, jó megjelenésű úriemberek és hölgyek, állandó alkalmazáshoz, jó keresethez juthatnak, „Debreceni Utmutató és Cimtár” kiadóhivatala, Debrecen, Hadházi ucca 27. szám.

— A Világítási Vállalat üzemfejlesztése. A belügyminiszter leiratban megkérdezte a várost, hogy a villamosművek fejlesztése szempontjából milyen tervek vannak készen és hogy a városnak milyen részét akarják legközelebb bevonni a közvilágításba. — A polgármesteri értekezleten foglalkoztak ezzel a leirattal és nem tudták megállapítani, hogy mi lehet a kérdésnek a célja. Ugy határoztak, hogy értesítik a belügyminisztert, hogy most sürgősen ötezer lóerős turbó generátor beszerzésére van szükség és a távvezetékek mentén fekvő községek bekapcsolása van programban. Megjegyzik egyúttal, hogy semmiféle fedezet nem áll ennek a tervnek a kivételéhez rendelkezésre.

BORVÁSÁR

a „Tápló Györgyey” szőlőgazdaság kitűnő, zamatos borainak literenkénti kimérését megkezdte.

Ó-Ezerjő 54 fill.
1932 Hárslevelű 66 fill.
1932 Szemelt rizling 70 fill.
tegyen próba vételt. Boraink termézetesek.

Szíves pártfogást kér
Röhlög Ede Nap-u. 22.

— A tanyai iskolákból korábban eresszék haza a gyermekeket. A közigazgatási bizottság Kacsóh Lajos tanfelügyelő jelentése kapcsán Pásztor Ferenc földbírtokos azt kérte, intézkedjenek, hogy a tanyai elemi iskolákból a téli hónapokban a kisgyermeket legkésőbb három órakor hazaadják, hogy ne kelljen szegényeknek utatalan utakon sárban, óraszámra barangolni sötétben, míg hazaérnek. Kacsóh Lajos tanfelügyelő kijelentette, hogy a gyermekeket néha már 3 órakor hazaengedik, különösen, akik két és fél, három kilométerre laknak az iskolától.

X Liener fényképész a felvételeket reggel 8—, este 7 óráig eszközli.

megbízhatók

— Buday György és Ortutay Gyula, az Ady-Társaságban. Országszerte ismeretes már az a nagyjelentőségű kultúrunka, amelyet a szegedi fiatalok művészeti kollégiuma folytat a Nagyalföld népművészetének és a tanyavilág társadalmi viszonyainak a felkutatása és ismertetése végett. Most ezen mozgalom két vezetője, Buday György, a kiváló fametszőművész és Ortutay Gyula, a népművészeti termékek fáradhatatlan gyűjtője Debrecenbe jönnek, hogy itt közelebbről ismertessék munkásságuk célját és eddigi eredményeiket. Előadásukat az Ady Társaság rendezi meg szombaton, 20-án, este hat órakor az Ujságíró Klubban, ahová ez alkalomra ezúton is meghívja az érdeklődőket a társaság elnöksége. Belépődíj nincsen.

Máriássy Magda

táncintézetében
Szent Anna u. 7. alatt

szombaton d. u. 5—8-ig és vasárnap d. e. 11—1-ig diák ösztöne, szombaton és vasárnap este 9—12 óráig felnőtteknek

ő s z t á n c.

Születések: Nagy Sándor kubikos, fiú András, Szilágyi László fuvaros, leány Ágnes, Kovács Béla kovács, leány Gizella, Doma Béla kőműves, leány Irma, Ecsedi Lajos napszamos, fiú Miklós.

Halálozások: Pataky Róza ref. 14 éves, Nagyesere 89. Fésűs Erzsébet ref. egyházas. Gyöngyvirág ucca 20. Szabó Gáborné rk. 37 éves, Nyil ucca 27.

Házasság: Gille József napszamos—Szakács Julia, Papp Márton—Tóth Julia, Nánási Sándor villanyszerelősegéd—Sipos Erzsébet, Kovács László földműves—Nagy Etelka, Seres József keresk. ügynök—Kollár Anna, Szremenyák Péter asztalossegéd—Tar Ferenc, Kapros József napszamos—Vigh Mária, Tömösközy József előrajzoló lakatos—Sallai Margit, Juhász Márton földműves—Zöld Zsófia.

— Gyorsírási tanfolyam. A Debreceni Gyorsírók Társasága, a kezdők és haladók részére gyorsírási tanfolyamot tart. A tanfolyamra jelentkezni lehet minden kedden és pénteken délután 6 órakor a nőipari iskola, első emelet 1. 2. számú termében. A kezdő tanfolyamot Berényi Gabriella okl. gyorsírás-tan, míg a haladó tanfolyamot Naményi Zoltán okl. gyorsírás-tan, vezetik. A tanfolyam a jövő héten kezdődik.

— Kútkat fúrnak a külsőségeken. Régi szükséglet a külsőségeken a kútkat fúrása. A város most elhatározta, hogy a Monostorpályi út és a Sámsoni út környékén négy kútat fúrat. A munka elvégzésére a fedezet rendelkezésre áll. A versenytárgyalást kiírják.

— Ellopták a pénzt. A rendőrségen panaszt tett Barna Antal, Bellegelő 469 szám alatti lakos, hogy a vásárban ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben 79 pengője volt. A zsebtolvajt keresi a rendőrség.

PIAC-U. 32.

— Dr Pap Károly ünneplése. Az irodalomtörténeli szeminárium hallgatói szerdán délután meleg ünneplésben részesítették dr Pap Károlyt, egyetemi tanárságának húszéves jubileuma alkalmából. A hallgatók nevében Vajda Endre harmadéves bölcsész köszöntötte dr Pap Károlyt, kifejezte azt, hogy ez a generáció az irodalom integrálásának eszméjétől van áthatva és a nagy nemzeti multhoz akarja hozzáforrasztani az új értékeket. Lelkes éljenzés közben Révész Gabriella, második éves hallgató, hatalmas rózsacsokrot nyújtott át az ünneplőnek. A professzor megindultan mondott köszönetet az ünneplésért. Hangsúlyozta válaszában, hogy mindenkor, minden erejével nemzetének és fájának szolgálatában állott. Rámutatott arra, a példátlanul nagy szakadékra, amely a ma ifjúságát az előző generációktól elválasztja. A tanári társadalom hivatását abban jelelte meg, hogy ezt a szakadékat áthidalja és minden erejével a nemzeti új építésen dolgozzék. Hosszas éljenzéssel fogadott beszéd után Császár Elemérről foglalkozott a professzor, aki születésének 60. éves fordulójára alkalmából táviratilag fognak üdvözölni.

X Mindenkinél meg kell néznie a Liener műterem kirakatát.

Jurikovszky József ny. állampénztári igazgató, a hajdúszoboszlói római katolikus egyház főgondnoka, tegnapi elhunyt. Nagy részvét mellett temették el, tegnap Hajdúszoboszlón.

Szabó Gáborné sz. Kocsmás Erzsébet, életének 37-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 2-A számú ravatalozójából, a római katolikus egyház szeriartása szerint tartandó beszertelés után. Lakás: Nyil uca 27. — A temelést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Vörös János gazdatiszt, temetése csütörtökön 11 órakor lesz Nyírbélteken. — Temetését a Gebauer cég rendezi.

x Amatőrfényképezők. 6x9-es tükörtényes másolás 6 fillér, 9x12-es tükörtényes másolás 10 fillér, 6x9-es friss rollifilm, 8 felvételre P 1.10, 6x9-es friss pottifilm P 2.00 és egyéb márkás fotó-cikkék dús raktára. Liener műtermében, Csapó uca 1. szám.

— Cselekvő keresztvétség, — cselekvő magyarság. Szombaton délután hatórai kezdettel a S. Deo Gloria Szövetség szemináriuma rendez. előadásának keretében dr. Juhász Nagy Sándor tart előadást. „Cselekvő keresztvétség, cselekvő magyarság” címmel. A szövetség mindenkit szeretettel hív meg a nagyon értékesnek ígérkező előadásra s tekintve, hogy beléptidő nincs, — nagyon ajánlatos mindenkinek üléshelyét idejében elfoglalni. (Kollégium, első emelet, előadói terem).

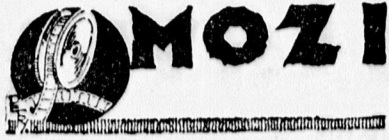
X SZÁZEZER EMBER KÖZÖTT KI NEM TUDJA, hogy a jubiláló Liener műterem egy pengőért gyönyörű és tökéletes művészi képet készít bárkinek. Kirakatverseny Csapó uca 1. szám.

— Családias estély a Wolaffka-telepen. A Wolaffka-telepi Olvasókör elnöksége, folyó hó 20-án, szombaton este nyolcórán kezdettel pörkölt-estélyt rendez. saját helyiségében, melyen az egyesület tagjait és vendégeit szeretettel látja az elnökség. Ezen estély keretében fog bemutatkozni Óvári Mihály díszelő is, ki háromévi távollét után most költözött vissza a telepre. A vacsorajegy ára ötven fillér. Szórakoztató zenéről az elnökség gondoskodik. Pontos megjelenést kérnek.

— Ellopák a lelakatolt kerékpárt Komor József debreceni lakos arról tett panaszt a rendőrségen, hogy a kerékpárját, melyet gondosan lelakatolt és úgy tett le a Hatvan uca 4. számú ház kapujába, ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a nyomozást megindította a lopás ügyében. — Ugyancsak kerékpárlopásról tett jelentést a rendőrségen Varga Lajos is, akinek a püspökipalota elől vitték el a gépét. A rendőrség szerint a két lopást egy tolvaj követte el.

x Tartós ondulálás 6 havi garanciával. Hajfestés gyönyörű színekben, vasondulálás 0.60, vas- vagy víz-ondulálás, mosással 1.20. Komáromi ú. Bikabérbáz József kir. herceg uca 3.

Férfi öltöny tisztítás és vasalás c. s. a. k. 3 nembő
Weiskelmefestő Arany János u. 20
Gyász esetben 24 óra alatt test

A békebeli boldog Bécs

A „Tavaszi paradé” be mutatója a Vigszinházban.

A bécsi filmeknek az utóbbi időkben csaknem minden esetben sikere van. A romantika, a boldog béke esztendeje ritkán téveszti el a hatását. Az emberek szívében bent senyved a szebb élet utáni vágy és ha egyik másik jobb-film megközelíti ezt a vágyban kiéptett szebb életet, már az a biztos sikert hozza. És ki ne emlékezne a boldog bécsi életre, mely fogalom volt Európában ugyanúgy, mint a művelt világon.

Ez a film pedig nemcsak magában foglalja a bécsi békebeli romantika ezer mosolytól derűs szépségét, boldogságát és frissen lengedező levegőjét, de egyenesen újja teremti.

Természetesen magyar vonatkozásával nekünk még kedvesebb ez a film, s a kedvességét telézi Gaál Franciska mesteri alakítása. Reá szabták neki írták ezt a szerepet, az bizonyos. És ebben a darabban kiélj tehetsége és művészele minden ízét, minden elhivatott művészetét.

A tamási búcsúról elindul magyar pompájú díszben és otthon találja magát a Radetzky-palota fényes estélyén is Marika s a báró udvarló méltán nézi grófkisasszonyok a magyar kislányt, akit azonban nem bódít meg a ragyogás és nem szédít el a nagy méltóságok leereszkedése, megmarad annak aki

volt: szerelmes szívű kisleánynak, aki a Deuschmeisterek zenekarának nagydobosát többre becsülj éppen szerelemből, mint a kapitányt.

És ez a szerelem megtalálja a kiteljesülés útját, ha kell a császár kegyén keresztül is, aki nemcsak katoná, de megértő és értékelő művészbarát is. — Paul Hörbiger kiváló megérzéssel alakította Ferenc József figurájában a bécsi császárt.

Ugy a darab, mint a zene, s a rendezés természetesen első helyen a nagyszerű szereplők ünnepi előadást nyújtottak. Szép, értékes művészetet reprezentáló darab.

Debrecenben nagy sikerrel mutatták be, ugyanúgy, mint külföldön és a fővárosban. Bizonyosan sokan megnézik ezt a sikereiben gazdag darabot. De meg is érdemli, hogy lássák és gyönyörködjenek a boldog béke bécsi életében, mely ebben a filmben a magamatával, színével és levegőjével vonul fel.

Egyike a legjobb filmeknek, mely a béke boldog napjai után vágyódó szívekben ezer és ezer édes reminiscenciát ébreszt.

Ösztönte és nagy siker mellett mutatta ba a „Tavaszi paradé” „paradés” filmjét a Vigszinház mozgó.

Menthetetlenül terjed a kirakatt-felismerési verseny láz

Százszámra csoportosulnak a keresők a résztvevő cégek kirakatai előtt

Alig indult meg Debrecenben az amerikai ízű kirakattfelismerési verseny, már a kora reggeli órákban — de aztán az egész nap folyamán — csoportokban álltak az emberek a versenyben résztvevő cégek kirakatai előtt. Valóságos tanácskozások folytak mindenütt, mert a legtöbb versenyző nem egyedül, hanem mindjárt társas viszonyba lépve indult a küzdelembe. Nagyon érdekes volt hallgatni ezeket a megbeszéléseket. A legtöbb kirakattban nem lehetett azonnal felismerni az oda nem tartozó, tehát a verseny tárgyát képező cikket. Volt persze sok szellemes kutató is. A leggyakoribb eset az, amikor beállítanak a kereskedőhöz és a kirakatt tárgyait végig kérdezzetik, hogy mennyiért kapható. A kiszolgáló személyzet gyanútlanul mondja az adatokat, de amikor az egyik cikkre kijelentik, hogy az náluk nem kapható és a sivevő

ujjongva felkiált: »Éljen! Ez az! és már rohan is ki a boltból, akkor jönnek rá, hogy ez kirakattversenyző volt, aki így finiselt.

Figyelmeztetjük a versenyzőket, hogy aki felismeri az elrejtett tárgyat, az ne árulja el senkinek mert ezzel rontja a maga győzelmi esélyeit.

Volt olyan kirakatt, ahol rendőrnök kellett biztosítani a forgalmat az uttesten, de ő sem állhatott ellent a versenyzői láznak és titokban megkérdezte, mi van elrejtve ott? Ő úgy sem mondja meg senkinek.

A szabad órákban a keresők tömegét a diákok tették ki, de este felé már együtt lehetett látni a csoportban orvosokat, mérnököket, tisztviselőket és egészen komoly hölgyeket és urakat. A láz egyre terjedt és megállíthatatlanul sodor mindenkit a kirakattokhoz.

x Gyereink Liener fényképező szencziációs kirakattát megnézní, Csapó uca 1. szám alatt.

— Csizmatolvajt keres a rendőrség. Mészáros Józsefné, Jókai uca 44. sz. alatti lakos elpanaszolta a rendőrségen hogy ismeretlen tettes ellopott tőle két pár csizmát. A nyomozás megindult.

— Furfangos lopás a színház előtt. Zsigó Károly tanító szerdán délelőtt letette kerékpárját a színház előtt néhány percre és megbízott egy kis gyermekkel, hogy vigyázzon a gépre, amíg ő jegyet váltani megy a pénztárhoz. — A kisgyermek ott állott a kerékpár mellett, de jött a furfangos tolvaj és húsz fillért adott a gyermek kezébe. — Nézd me gfiacska, hogy adják-e már a jegyet, itt van neked húsz fillér a szíves-ségedért. A gyermek beszaladt a pénztárhoz, de mire visszatért, már nem találta sehol megbízóját. Előínt a tanító kerékpárján. A ravasz tolvajt keresi a rendőrség.

x Balogh táncintézetében a tisztviselő kolon közvetlen órája pénteken este lesz. Csütörtökön ösztönte

— Paplanok, matrácok, készen és rendelkezésre, szakszerűen és jutányosan saját készítésben. Kardos László cégnél

— Községi beszámoló. A debreceni szociáldemokrata pártszervezet, október hó 19-én, pénteken este félnyolc órakor a Pozsonyi út 16. számú alatt levő Agárdy-vendéglő udvari helyiségében községi beszámoló gyűlést tart. A gyűlés előadói: Labonez András és Kállai Sándor.

— Gázolt a taxi. Szerdán délelőtt a Csapó uccán Benesik István 8 éves kisgyermekét elgázolta egy taxi. A gyermek csak kisebb horzsolásokat szenvedett. A rendőri vizsgálat megállapította hogy a gázolásért az autó vezetőjét nem terheli felelősség, mert a kocsit elé a gyermek szaladt és már megakadályozni nem lehetett hogy a sárhányó elé ne kerüljön.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsibbanál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszor, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőesatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors, biztos és kellemes hatása hűgysavfelhalmozódásnál és köszvényrohamoknál is kiválóan érvényesül.

Szennyvízzel nem szabad öntözni, a Kondoros vizével igen

Megirtuk, hogy dr. Láng Sándor tisztifőorvos fontos közegészségügyi érdekből közbe vetette magát, hogy a szennyvíz levével a bolgár kertészek ne öntözhesék terményvényeket. Az ügy a miniszter elé került, aki most leiratot intézett a város-hoz. Ebben azt kívánja, hogy módosítsák az eredeti határozatot, mert szennyvízzel még azokat a terményeket sem szabad öntözni, melyek főzött állapotban kerülnek fogyasztásra. A miniszter megengedi, hogy az idej terményeket a bolgárok ki-árusítsák.

Azt megengedi a miniszter, hogy a negyedik derítőt vizet használják, mert az annyira hígított, hogy nem fertőz.

A kulturmérnöki hivatal ez ügy kapcsán megkérdezte, hogy a Kondoros vize nem fertőzött-e és az lehet-e a zöldség természetésére használni, miután a vágóhidról származó vizet ide vezetik le.

Atisztifőorvos megállapította hét, szeres vizsgálattal, hogy a Kondoros vize nem fertőzött, öntözésre használható.

AZ UCCÁK JOBB VILÁGÍTÁSÁT SÜRGETIK KÖZBIZTONSÁGI OKOKBÓL

A közigazgatási bizottság ülésén Lám Dezső h. főkapitány jelentést tett a múlt havi közbiztonsági állapotokról. A rendőrség bűnügyi osztályához beérkezett 579 ügyirat, ebből 377 helyi keletkezési bűnügy, beérkezett az ikta-tóba 412 kihágási ügy. Előfordult a múlt hónapban lopás 188, pénzhamisítás 3, emberélet elleni bűntett 1, család 39. Huszonnygy gyűlés engedélyezését kérték, a kérelmet két esetben megtagadták.

Óry István azt kérte, hogy gondoskodjanak az uccák fokozottabb világításáról, mert 11 óra után már olyan sötét van, mint egy kis faluban. Rásó Sándor különösen a külsőségeknek fokozottabb világítását kéri.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester kijelenti, hogy a közgyűlésen kívánják folytatni a takarékoskagat ezen a téren. Már a napokban tanácskozik a világítási vállalat igazgatójával a megfelelő közvilágítás érdekében.

x ONDOLÁLTASSON GÉPPEL, gép nélkül, vízzel, vassal. Rammingernél. Szent Anna uca 12. szám, (városi hérpalota). Borralató nincs!

x Mindenkinek meg kell néznie a Liener műterem kirakatait.

Örökre eltemetheti
gondjait
ha vesz egy szerénese sorsjegyet
Buray Sándor
m. kir. osztálysorsjegy főelárú-sítónál
Debrecen, Ferenc József út 14.
a MAR OKTÓBER 20-AN
kezdődő m. kir. osztálysorsjátékra

HETI MŰSOR:

Október 18-án, csütörtökön délután 3 órakor: Vadvirág. Operett. Október 18-án, csütörtökön este 8 órakor: Kardoss Géza felléptével Felkésző cseresznye. Október 19-én, péntek este 8 órakor: Füstelt Ház. (C bérlet.) Október 20-án, szombaton délután fél 4 órakor (zóna helyárrakkal): Vadvirág operett. Október 20-án, szombaton este 8 órakor: Tovarís. Vigjátékujdonság.

A SZÍNHÁZ NAGYSZERŐ MŰSORA

Ma csütörtökön délután zóna helyárrakkal. Balogh Kláival a címszerepben a „Vadvirág”, ez a legkedvesebb fehér operett kerül színre. Míg este 8 órakor negyvenedszer Hunyady Sándor legszebb darabja, a „Feketeszaru cseresznye” kerül előadásra. Kardoss Géza, Székelyhíd Adriennel a főszerepben, míg partnere Bende László lesz. Jobbnál több szerepeket játszanak a komikusok, Kormos és Bihary.

Vasárnap este 9 órakor mutatkozik be vezetőszerepben Raffay Kyc a debreceni közönségnek a „Fehérváry huszárok”-ban. Az október 27-iki, szombati „Alarcoshál” előadására, amely a legnagyobb szenzáció lesz Debrecenben, mert 8 nagy hírű operacének fellépésével kerül színre, a pénztár már megkezdte a jegyek árusítását. Ajánlatos a jegyekről minél előbb gondoskodni, mert hogy az impreszorió szavait idézzük: „Ilyen hangulatosusok még nem voltak sohasem együtt a debreceni színház színpadán, akik olyat fognak nyújtani a városnak, amely örökké emlékeztet lesz.”

X Gyertünk Lienerhez egypengős képet csináltatni! X Felhívás a háztulajdonosokhoz. Több érdekes csoport megbízásából a „Debreceni Utmutató és Címjár” külön rovatban közli a debreceni eladók házak kimutatását. Felhívjuk az érdekelteket, közöljék címüket a házszámok, az ingatlan nagyságát, a telek telekkönyvi számát, adómentes-e? kiadó hivatalunkkal. Közlési díj 50 fillér, bélyegben is be lehet küldeni. A „Debreceni Utmutató és Címjár” kiadó hivatala, Debrecen, Hadházi uca 27., félelelet, 22. ajtó.

A burkolási járulékok közszemlére kitéve ellen bélyegmentes kérvényben lehet észrevételeket tenni

A polgármesteri hivatal az 1929. évben I. Agárdy uccán, 2. Baross uccán, 3. Bárczy uccán, 4. Bem József uccán, 5. Boeska tér, 6. Csemete uca, 7. Csokonai szobor körül, 8. Déri téren, 9. Dózsa uccán, 10. Fűvészkert uccán, 11. Hal-közn. 12. Honvéd uccán, 13. Hüvelyes uccán, 14. Keleti soron, 15. Kínizsi uccán, 16. Mátyás király uccán, 17. Nagy Sándor József uccán, 18. Nyil uccán, 19. Poroszlay uton, 20. Révész téren 21. Sas uccán, 22. Sámsoni uccán 23. Szepességi uccán, 24. Tompa Mihály uccán végzett köcs ut, földmunka és járda burkolási munkálatok költségeinek szétosztását a városháza I. emelet 15. sz. helyiségében közszemlére tette ki. Az érdekeltek a kivétel ellen 15 napon belül, tehát 1934 október 23-ig írásban nyújthatják be észrevételeiket.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete több értekezleten foglalkozott a burkolási járulékok szétosztásának kérdésével s ennek eredményeként dr. Hódv Béla ügyvéd, az egyesület ügyvezető elnöke önálló indítványt adott be legközelebbi városi közgyűlés elé, melyben az érvényben lévő burkolási szabályrendelet hatályon kívül helyezését kéri és indítványozza, hogy a burkolási járulékokat közadókhoz fedezzék és pedig nem pótdadóból, mint egyesek gondolják, hanem a célra átengedendő, vagy létesítendő egyéb érdekeltségeket terhelő adóbevételekből. Remélni lehet ugyan, hogy az önálló indítványt Debrecen város közgyűlése kedvező elintézésben részesíti, mégis a jövő bizonytalansága folytán és mert a kivétel burkolási összeg számszerűsítését is több háztulajdonos sémlezi, felkérjük a fenti uccákon lévő háztulajdonosokat, hogy az észrevételeket megbeszélésre, egyöntetű, de törvény szerint megkötött egyenlőségi határozat mellett (Széchenyi u. 1. sz.) délelőtt 9-1 óra között megjelenni szíveskedjenek, ahol az észrevételek adatait az egyesület tagjainak díjtalanul össze állítják a blankettát minimális díja ellenében.

Az észrevételezés helye nélkül történhetik mint azt a pénzügyi vezetőség az egyesület vezetőségének felkérésére 37589-III. a.-1934. sz. alatti végzésében mai napon megállapította.

A Vasútas MANSz csoport, 19-én, pénteken délután hat órakor tartja ze zonnító választmányi ülést. A tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

Előadás a Kerekes-telepen. A Kerekes-telepi Olvasókör helyiségében, (gróf Leiningen uca 19.) október hó 18-án, este félhétóra kezdettel ismeretterjesztő előadást tart, Böör József ref. hittanhallgató. Belépődíj nincsen. Önkéntes adományokat a szegény gyermekek karácsonyi felruházására köszönettel fogadtatnak.

ségből füst elvezetésére hely. Melegvizet szolgáltatni költséngerendézésel nagyon sokba kerül.

Nem maradt más hátra, mint hogy telefonon megsürgetik a belügyminisztériumban az ügy elintézését, mert ha kellő időben nem tudják a berendezést megcsinálni, kétséges, hogy a mérkőzéseket és az atletikai versenyeket egyáltalán megtarthatják-e.

MA DÉLUTÁN BOCSKAI-KELET VÁLOGATOTT

Ma, csütörtökön délután fél 3 órakor a Stadionban a Boeska-Kelet válogatott játsszik edzőmérkőzést. A Boeska a Soroksár elleni mérkőzésre, Kelet a Nyugat elleni mérkőzésre készül. Kelet csapatát az edzőmérkőzés tanulsága alapján állítják össze.

Kelet csapatában a vidéki kijelölt játékosok is játszanak. A mérkőzés pontban fél 3 órakor kezdődik.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 15.60, márciusra 16.60—16.61, májusra 16.89—16.90. Rozs októberre 12.30—12.32, márciusra 13.13—13.15. Tengeri májusra 10.63—10.65.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.10—16.25, 78 kg-os 16.25—16.40, 79 kg-os 16.40—16.55, 80 kg-os 16.50—16.65, felsőtiszai 77 kg-os 15.70—16.00, 78 kg-os 15.85—16.15, 79 kg-os 16.00—16.30, 80 kg-os 16.10—16.40.

Rozs 12.00—12.10, sörárpa I. 17.50—18.50, sörárpa II. 16.00—17.00, sörárpa III. 15.25—15.75, tak. árpa I. 14.15—14.30, tak. árpa II. 13.85—14.00, zab I. 13.90—14.10, zab II. 13.70—13.80, tengeri 11.20—11.30, korpa 10.65—10.75.

A későárúvásáron buza, rozs és zab nem változott, tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

APRÓHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastagbetűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes letételése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadó hivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Levelezés

„Fehérgalamb” Sajnálom, de péntekén nem. Reménykedve várom a vasárnapot. Nagyon, mindig. D. 1761

„Cicuka” minden rendben. Hogy van? Sok csók Andortól, Kecskemét, Füzfa u 5. szám. 1714

Alkalmazási nyelvi írás

Ujságírású igazolvánnyal felvevünk, fix és jutalék fizetés mellett, „Debreczen” kiadóhivatala. 1234 10. 15

Kifutó, fiút, 15 évest felvesz fűszerüzlet, Erzsébet uca 26. szám 1656

Asztalos-tanuló felvétetik, Vangor Antal asztalosnál, Kossuth uca 7. és a Gambrius átjáró. 1751

Jó munkás cipészsegédeket, tex raktárra felveszek, Mester uca 48. 1764

Ügynököt boreladásra felveszek, Ugyanott must és újbor kapható, Mondschein bornagykereskedő, Piac uca 83 1754

Megbízható férfi, havi 40 pengő fizetést kap, 150 pengő kiegészítővel ellátva. Cím a kiadóban megadható. 1732

Alkalmazási nyelvi írás

Hölgyudrász kisasszony felvétetik, Embernél, Csap uca 3. 1769

Bejárónőt felveszek. Jelentkezni délután 2 órától, Montezredes uca 16. 1792

Varróleány felvétetik, Kőváry szücs mesternél, Piac uca 38 első emelet. 1788

Jó megjelenségű fiatal elárúsítónőt keresek, megfelelő óvadékkal, cukorkaüzletbe. Cím a kiadóban. 1793

Deutsches Fräulein, wird gesucht, zum 3 Jährigen Knaben nur mit lange Zeugnisse de Jakob Dier 31 123

Alkalmazási kereső

Intelligens középkorú özvegy asszony, mindenben tökéletes, elmenne házvezetőnek, anyahelvetésnek, nem fizetésre, hanem otthonra vágyik. Cím a kiadóban. 1773

Megbízható, egyedül álló úriasszony otthont keres, rendszerű, finoma főz, szorgalmas, hűséges gondozó lenne, vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 1774

Ajánlat

Tűzfűtő száraz, cser, tölgy, varga, gyertyán hasárból aprítva, téli tüzelésre, 100 kg-t 3.60-ért, vegyes nyári tűzfűtő 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20 fillért szállít Halász Bertalan tűzfűtő- és szén kereskedése, Margitfürdő mellett. Telefon: sz. 10.24. 1591 vv.

Egyetemi és középiskolai tanárok és funkcionáriusok, s egyetemj hallgatók, — leány- és fiú középiskolások elismert állandóan előnyös bevásárlási forrása a Földes illatszertár és vegyipari szaküzlet, Bikabérbáz, Vigmozinál. 1980 10. 22.

Nőikalapok legolcsóbb bevásárlási helye, Kalapház, Széchenyi uca 24. Óriási raktaár, lehetetlen olcsó árak. Tegyeen próbát! 873 11. 3.

Nedves falak szigetelésére legjobb, leggazdaságosabb a „Tricosol” Kapható a Debreceni Működőházban. Fürdő uca 2. 551 10. 30.

Takaréktűzhelyek kényven kaphatók, — ugyanott javításait felesleggel készítem Nagy István lakatosmester, Széchenyi uca 6. 1941 10. 21.

Haskütők orvosi rendelethez, csipőfűzők, melltartók, férfi, női keztyűk készen és mérték után, keztyűk át alakítását, javítását, s ezüst ritikülők bélelését legolcsóbb árban szeresheti be Rita Béláné fűzőműtermében, Kossuth uca 59. 1542 12 15.

Katonatiszteknek tűzfűtő-szenet ajánlok legolcsóbb készpénzárban, havi részletfizetésre. Halász Bertalan tűzfűtő-szén kereskedő, — Margitfürdő mellett. Telefon: 10.24. 1779 vv.

Női modellkalapok, megérkeztek, nagy választékban. Árak: 2.50-tól. — Alakítás modell után 1 pengő, gyászkalapok azonnal készülnek, — Aranyánál, Sas uca 4. 183. 10. 23

Piac uca 89 számú ház udvari helyiségében volt képzőművészeti és üvegezési vállalatot az ucaai üzlethelyiségbe helyeztem át. További támogatást kér ifj. Blattner Gyula. 1872 10. 22.

SPORT

Sürgősen fűtőberendezés kell a Stadionban

A debreceni stadionban a legközelebbi jövőben terveh van véve országos amatőr futballmeccs, valamint országos atletikai versenyek és ezeken kívül 3 Boeska meccs. Különösen ezekre való tekintettel Kupcszky Sándor dr tanácsnok jelenlést tett a polgármesterhelyettesnek arról, hogy az iltőzőkben nincs fűtőtest és melegvizszolgáltató berendezés ezekre pedig szükség van.

A közgyűlés annak idején 13.200 pengőt megszavazott ezekre a költségekre, el is rendezte a munkát, de a kisgyűlés olyan határozatot hozott, hogy csak a belügyminiszteri jóváhagyás után hajtható végre a határozat.

A fedezet kérdésében a belügyminiszter leiratot intézett a városhoz és így a munkákra vonatkozó határozat nem hajtható végre, mert ez tulajdonképpen csak közbevetett intézkedés a belügyminiszternek. A város most tanácstalanul áll ebben az ügyben, Gondoltak arra is, hogy ideiglenesen kálváriaikkal oldják meg a kérdést, ez azonban nem vihethő ki, mert az épület központi fűtésre van berendezve és nincs minden helyi-

zött, hogy csak a belügyminiszteri jóváhagyás után hajtható végre a határozat. A fedezet kérdésében a belügyminiszter leiratot intézett a városhoz és így a munkákra vonatkozó határozat nem hajtható végre, mert ez tulajdonképpen csak közbevetett intézkedés a belügyminiszternek. A város most tanácstalanul áll ebben az ügyben, Gondoltak arra is, hogy ideiglenesen kálváriaikkal oldják meg a kérdést, ez azonban nem vihethő ki, mert az épület központi fűtésre van berendezve és nincs minden helyi-

Oszlályorsjegyet
ha sietve a Szász trafikban vesz, szerencséje ezerszeres lesz. Piac u. 64. szám. 1713

Értesítés Női
kalapok legolcsóbban, nagy választékban vehet a Kalapüzemben — Piac-u. 9. udvarban. — 1474. 10. 29

Divat
(tanulmányozásom után visszatérve a legújabb öszi- és téli újdonságokat, úzmint ruhákat, s kabátokat a legolcsóbban készítem. Bálint Margit, Péterfia 18. 1934. 10. 25

Uj cég!
Cserépkályhák átrakását Hardtmuth rendszerre és hazai szénfűtésre, utánvonalat vállalom. Mese István kályhás, Kölesei ucca 14. Telefonf. 17-87. 1756

Faltörmelék,
száraz, feltöltéshez alkalmas, ingyen elhordható, Bethlen ucca 28. 1763

Háziszappan,
alkalmas, kapható, — Eötvös ucca 80. szám alatt. 1777

Gyermekkosci,
Debreceni Vashűtőház elismert legjobb és legszebb gyártmánya beszerezhető a gyártelepen, városi lerakatban, Piac ucca 79. és Kántor Ernő és Társa cégnél. 1777

Kereslet
Keresek
a városban szoba, konyha lakást, november 1-re „Pontos” jellegre. 1468

Társ
Egy
nagyobbszobású vendéglőnek a kifejlesztéséhez 3—4000 pengővel esendőtársat keresek. Cím a kiadóbar. 1795

Oktatás
Progres
nyelviskolában, Piac u. 49. angol, francia, német nyelvtanítás. Külföldön tanult okleveles oktatók. 896. 11. 11

Fejes nyelviskolában
kizárólag 10—15 éves külföldön töltött középiskolai szaktanárok tanítanak. Kálvintér 13. (Uránia épület). 896. 11. 4

Német-francia
nyelvtanítás. Bircsalmi Németgyermekotthon Fordítás, levelezés. Várnav, Varga u. 41. sz. Telefon: 11-56. 87

Iroda
Irodának,
Tisza-palotában, különbejárattal, első emeleti szoba kiadó, házigondnok, délután 3—5. 1745

Autó, motor kerékpár

„Hannomag”
kis autó, eladó. Cím a kiadóban. 1791

Üzlet, vállalkozás

Tiszapalotában
Rózsa uccán, volt hentes bolt, más célra is kiadó, házigondnok délután 3—5-ig. 1744

Világos pince
nagy, gáz, villany és vízvezetékekkel kiadó Sas ucca 2. kocsma. 1757

Közimunkaüzletnek
alkalmas üzlethelyiség, jelenleg rőfősüzlet kiadó, más célra is, Sas u. 2. Dénesnél. 1758

Aladó üzlet vendéglő

Kovácsműhely,
Hajdúsámsonban Fehér féle, november hó 1-től kiadó, lakással. Értekezni a helyszínen. 1770

Fűszerüzlet
berendezéssel kiadó. — Hadházi ucca 21. 1790

Kiadó lakás

Egyszobás
konyha, Csapó ucca 41 ugyanott üzlethelyiség. Értekezni Szent Anna 7. sz. 1789

Kiadó
udvarra nyíló szoba hat havi előfizetéssel, jutányosan, Sarok u. 10. 1781

Magasföldszintes
szép száraz szoba, konyha, spájz kiadó, Nyil u. 116. szám. 1772

Szoba,
konyha, spájz kiadó, házimunka végzéséért is. Buidosó ucca 36. 1780

Poroszlav út
1-C. alatt három szoba, fürdőszobás, esetleg két szoba, fürdőszobás garzon lakás kiadó. 1717

Kiadó lakás

Egy
két szobás emeleti lakás kiadó Battyányi u. 1. házmesternél. 1436

Kiadó
két uccai szoba, előszobával, parkettes, bútorozva, vagy üresen. — Arany János ucca 47. 1724

Kiadó
elsejére két szoba, konyha, spájz, előszoba serlelt tartás, Böszörményi út 3—5. Értekezni Mester ucca 45. 1771

Püspöki
palotában egy kétszobás, komfortos lakás, november elsejére kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1785

Két szoba
konyha, spájzos lakás november elsejére kiadó, Csapó ucca 25. 1796

Piaci árak

ELŐBAROMFIÁRAK:

Pulyka, sovány	drb.	P 1.30—1.60
Liba, sovány	drb.	P 2.20—3.50
Liba, kövér	kg.	P 0.70—0.85
Kacsa, sovány	drb.	P 0.85—1.20
Kacsa, kövér	kg.	P 0.60—0.80
Tyúk	párja	P 2.50—3.60
Jérece	párja	P 1.80—2.20
Csirke, slátnivaló	párja	P 1.20—1.60
Csirke, rántanivaló	párja	P 0.60—1.00
Tojás	drb.	P 0.06—0.07

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma	kg.	P 0.22—0.28
Közönséges alma	kg.	P 0.14—0.18
Körte	kg.	P 0.32—0.48
Birsalma	kg.	P 0.18—0.30
Szőlő, esemege	kg.	P 0.22—0.36
Lekvár	kg.	P 0.60—0.65
Dió	kg.	P 0.70—0.80
Citrom	drb.	P 0.04—0.08

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	kg.	P 0.06—0.08
Fokhagyma	kg.	P 0.50—0.60
Burgonya, rózsás	kg.	P 0.06—0.08
Burgonya, vegyes	kg.	P 0.03—0.05
Fekéskáposzta	drb.	P 0.02—0.10
Kelkáposzta	drb.	P 0.02—0.04
Savanyúkáposzta	kg.	P 0.18—0.22
Karfiol	drb.	P 0.04—0.20
Kalarabó	drb.	P 0.02—0.05
Petrezselyem	csomója	P 0.08—0.10
Sárgarépa	csomója	P 0.06—0.08
Bab, száraz	kg.	P 0.18—0.22
Bob, zöld	kg.	P 0.24—0.28
Retek	drb.	P 0.10—0.26
Uzorka (100 darab)	csomója	P 0.80—1.50
Szenó	csomója	P 0.02—0.03
Tök	fej	P 0.02—0.04
Zöldbab	csomója	P 0.03—0.05
Gomba	csomója	P 0.06—0.10
Paradicsom	kg.	P 0.05—0.08
Pauszika (100 darab)	csomója	P 0.40—1.30
Zöld lencse	csomója	P 0.02—0.03

KENYÉRÁRAK:

Fehér	kg.	P 0.32
Félszáraz	kg.	P 0.28
Barna	kg.	P 0.24
Rozs	kg.	P 0.18—0.22
Péksütemény	drb.	P 0.05

LISZTÁRAK:

Búzaliszt 00-ás	kg.	P 0.31
Búzaliszt 2-es	kg.	P 0.27
Búzaliszt 4-es	kg.	P 0.25
Búzaliszt 6-os	kg.	P 0.22
Búzadara	kg.	P 0.36
Rozsliszt	kg.	P 0.16—0.20
Korpa	kg.	P 0.10

Két
szép szoba, előszoba, s konyha, november 1-re Hunyadi ucca 15. 1776

Kiadó
Beresényi ucca 38. sz. alatt udvari két szoba, előszoba, konyha és fűtőkamara. Ára 35 pengő. Értekezni Balogh Mihályné, Beke ucca 19. sz. Nyilas-telep. 1759

Hatvan ucca 42.
szám alatt egy kétszobás lakás kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1785

Két szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás, Simonffy ucca 48 szám alatt, november 1-re kiadó. Értekezni lehet dr. Árvay ügyvéd, Elsőtakaró. 1783

Parkettes
két szoba, fürdő- és eselődőszoba, csempézett konyha, szép nagy terasz kiadó, Széchenyi ucca 83. 1767

Kiadó lakás

Háromszobás lakás
Magoss György-tér 21. fürdőszobával, mellékhelyiségekkel, november elsejére kiadó. 1331

Simonffy
ucca 13. alatt, három szobás uccai fürdőszobás, teljes komfortos lakás, november 1-től kiadó. Értekezni házfelügyelővel. 1396. 10. 19.

Háromszobás
lakás, különbejárattal uccai szobával, mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Vörösmarty u. 24. szám. 1794

Kiadó lakás

Kiadó
ötszobás, modern, minden kényelemmel ellátott lakás, Piac ucca 68. 1786

Kiadó
november elsejére az iparkamara házában Werbőczy ucca 4. szám alatt egy ötszobás teljes komfortos lakás egy két szobából álló lakás, egy udvari szoba és egy üzlethelyiség. Kiadó még a Rákosi Jenő ucca 7. számú házban egy üzlet helyiség. Értekezni az iparkamara hivatalában. 1246

Bútorozott szoba

Elegáns
bútorozott földszintes uccai szoba kiadó, József királyi herceg ucca 6 szám. 1722

Kiadó
elegánsan bútorozott különbejárattal uccai szoba, keresztény úri embernek, november elsejére. Megtekinthető délelőtt 10—3-ig, Rothermere ucca 33. 1797

Különbejárattal
szoba, fürdőszoba használati kiadó Attila-tér 5. sz. fodrász üzlet. 1755

Különbejárattal
csinosan bútorozott szoba, azonnalra is kiadó, Verőcegy ucca 14. 1766

Vegyés

Magyar
vadászvizslát találtam, féldarab kávébarna. — Tulajdonosa átveheti Mikenósi út 7. 1753

Inatlanor almi

irodák
Házvécők figyelmébe!
Az itt hirdetett házak oly olcsók, hogy komoly vevőknek érdemes megnézni:
150 négyzetögl telekkel, gyümölcsös, egy szoba, konyha, cseréptetővel, örök árban 450 pengő.
300 négyzetöglés szép fiatal gyümölcsös fákkal beültetve, egy szoba, konyha, cseréptető, jó épület, 1600 pengő részletre.
2700 pengőért két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, háromszobás négyzetögl telekkel, forgalmas helyen, részletre is eladó.
3500 pengőért adómentes új ház, nagy telekkel részletre, kevés pénzzel megvehető.
A hirdetett ingatlanokon kívül nagyon sok olcsó kisebb, nagyobb értékű házak, olcsón és kedvező fizetések mellett kaphatók.
Helybeli és vidéki földet minden nagyságban és bankteljességgel, keves pénzzel vehetők, 7 s fél hold fekete föld, tanya nélkül eladó.
13 holdas, jó tanyával köúthoz közel, olcsón megvehető.
Vidéki homokföldök, 15, 18 és 45 holdasok, tanyával, mind kedvező fizetések mellett átvethető, Patay iroda, Csapó ucca 49. 1760

Ingóságvétel

Vaslemez,
vagy beton itatóválvút 2—3 méterest keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóba kérek. „Válva” jellegre. 1234

Keresek
megvételre jókarban levő, használt, loesolásra alkalmas, 15—20 méter gumitömlőt. Keresztszegi ucca 33-B. Temető ucca 33. 1781

Ingóság-eladás

Eladó
egy férfi borkabát, bekecskéléssel, Árpádtér 46. szám. 1762

Egy
három lyuku, két sütővel, tornyos konyha eladó, Mester ucca 37. 1765

Brilliansgyűrűk,
brilliansfüggők, mesterhegedők, hintaszék, átvett, festmények eladása, Horváth, Csapó ucca 4. 1775

Lószőr matrac
hat darab, alighasznált heneser eladó, Eötvös ucca 38. 1787

Gazdasági eszközök

Homokfutó
kocsi, alighasznált és lószerszám eladó, Könyök ucca 8. 1784

Lószerszám,
kocsilámpa, fehér lisztesláda, polczokkal eladó, Széchenyi ucca 83. 1768

Eladó ház

Modern
két-háromszobás családi lakóházak a Poroszlav úton, kedvező részlet fizetések mellett eladók. Értekezni Tóth és es-bestvének Részevnytársaságánál, Fűrdő ucca 2. 872

Károly Ferenc József
út 9. szám alatt hatszobás, kertes lakóház, minden elfogadható ártért eladó. Közvetítő díjazok. 1795

Eladó föld

Halápon
30 kat. hold, előszobával föld eladó. Értekezni lehet Vámospécs 17. házszám alatt, a tulajdonosnál. 143. v.

Földek
a Maeson, Ondódon, Ebesen, Szemesen, Hegyesen, Cserén Halápon Bánkon, — Fanesikán, Pácon s Belleceón már egy holdtól 100 holdig kaphatók. Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 56. szám, Komoly érdeklődőknek személyesen bemutatjuk minden előzetes költség nélkül. 1005. 10. 21

Felcős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.